

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

**Analýza rozpočtu vybranej rozpočtovej kapitoly u nás a
v krajine Európskej únie**

Bakalárska práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

**Analýza rozpočtu vybranej rozpočtovej kapitoly u nás a
v krajine Európskej únie**

Bakalárska práca

Študijný program: Financie, bankovníctvo a investovanie

Študijný odbor: Financie, bankovníctvo a investovanie

Školiace pracovisko: Katedra financií

Vedúci záverečnej práce: Mgr. Ing. Peter Baláži, PhD.

2018

Michal Hodúl

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval samostatne a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum:

PodĎakovanie

Chcel by som sa týmto poďakovať všetkým, ktorí mi akýmkoľvek spôsobom pomohli pri spracovaní tejto bakalárskej práce. Moje poďakovanie patrí aj vedúcemu práce, pánovi Mgr. Ing. Petrovi Balážimu, PhD., za cenné pripomienky a rady pri spracovaní práce a za všetok čas a všetku pomoc, ktorú mi venoval.

ABSTRAKT

HODÚL, Michal: *Analýza rozpočtu vybranej rozpočtovej kapitoly u nás a v krajine Európskej únie*. – Ekonomická Univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra financií. – Vedúci záverečnej práce: Mgr. Ing. Peter Baláži, PhD. – Bratislava: NHF EU, 2018, 58 s.

Cieľom bakalárskej práce je zhodnotenie financovania rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva v Slovenskej republike a v Českej republike. Práca je rozdelená do troch kapitol. Obsahuje 1 schému, 10 tabuliek a 19 grafov. Prvá kapitola je zameraná na vysvetlenie základných pojmov, termínov a teoretických vymedzení ďalších faktov, ktoré súvisia s danou témou. Obsahom druhej kapitoly je vymedzenie hlavného cieľu a čiastkových cieľov potrebných na jeho dosiahnutie. Zároveň popisuje metódy práce a metodiku ktorú sme použili pri tvorbe bakalárskej práce. Praktický pohľad na danú problematiku nám poskytuje tretia kapitola. Úvodná časť je venovaná ekonomike zdravotníctva a modelom financovania. Nasleduje osobitne analýza rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a Českej republiky, kde sme analyzovali príjmovú a výdavkovú stránku Ministerstva zdravotníctva s využitím indikátorom, ktoré sme si ustanovili v predchádzajúcej kapitole. Záverečná časť tretej kapitoly je venovaná komparácii príjmov a výdavkov kapitoly Ministerstva zdravotníctva nami vybraných štátov a následne ich analýza na základe ktorej môžeme zhodnotiť primeranosť financovania rozpočtovej kapitoly.

Kľúčové slová:

Štátny rozpočet. Rozpočtová kapitola. Rozpočtová politika. Ministerstvo zdravotníctva.

ABSTRAKT

HODÚL, Michal: Analysis of budget of selected budget chapter in the Slovak Republic and in the European Union. - University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of Finance. - Lecturer: Mgr. Ing. Peter Balaži, PhD. - Bratislava: NHF EU, 2018, 58 s.

The aim of the bachelor thesis is to evaluate the financing of the budget chapter of the Ministry of Health in the Slovak Republic and in the Czech Republic. The thesis is divided into three chapters. It contains 1 schema, 10 tables and 19 graphs. The first chapter is focused on explaining the basic concepts, terms and theoretical definitions of other facts related to the topic. The content of the second chapter is to define the main objective and the partial objectives needed to achieve it. At the same time, it describes the methods of work and methodology used in the bachelor thesis. Practical view of the issue is given in chapter three. The introductory part is dedicated to the health economics and financing model. There is a separate analysis of the budget chapter of the Ministry of Health of the Slovak Republic and the Czech Republic, where we analyzed the revenue and expenditure side of the Ministry of Health using the indicators we set out in the previous chapter. The final part of the third chapter is devoted to comparing the revenue and expenditure of a chapter of the Ministry of Health of selected states, and then to analyzing them, which will allow us to assess the appropriateness of the funding of the budget chapter.

Keywords:

National budget. Budget chapter. Budgetary policy. Ministry of Health.

Obsah

Zoznam schém, grafov a tabuliek	8
Úvod.....	10
1. Súčasný stav riešenej problematiky.....	12
1.1 Fiškálna a rozpočtová politika a ich nástroje	12
1.2 Podstata a význam štátneho rozpočtu	15
1.3 Príjmy a výdavky štátneho rozpočtu	18
1.4 Verejný rozpočet.....	21
1.5 Rozpočtová sústava Slovenskej republiky.....	22
1.6 Rozpočtové a príspevkové organizácie	23
1.7 Rozpočtová klasifikácia ako nástroj jednotnej evidencie a plnenia jednotlivých príjmov a výdavkov	25
2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania.....	27
3. Výsledky práce	29
3.1 Ekonomika zdravotníctva v Slovenskej republike	29
3.2 Modely financovania zdravotnej starostlivosti	29
3.3 Daňový systém financovania zdravotnej starostlivosti.....	30
3.4 Odvodový systém financovania zdravotnej starostlivosti	31
3.5 Analýza rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky	32
3.6 Analýza rozpočtovej kapitoly Ministerstva Zdravotníctva Českej Republiky.....	41
4. Diskusia	49
Záver	56
Zoznam použitej literatúry.....	58

Zoznam schém, grafov a tabuliek

Schémy

Schéma č.1: Realizácia fiškálnej politiky	13
---	----

Grafy

Graf č.1: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v mld. € a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v mld. € za roky 2010 – 2018	33
Graf č.2: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na výdavkoch štátneho rozpočtu SR v rokoch 2010 – 2018 v %	34
Graf č.3: Vývoj HDP Slovenskej republiky za roky 2010 – 2017 v mld. €	35
Graf č.4: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva SR k HDP za roky 2010 - 2017 v %	36
Graf č. 5: Vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva za roky 2010 –2018 v mil. €	37
Graf č. 6: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva SR za roky 2010 – 2018 v mld. €	39
Graf č. 7: Vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva SR na príjmoch štátneho rozpočtu SR v rokoch 2010 – 2018 v %	40
Graf č. 8: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 – 2018	41
Graf č. 9: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky na výdavkoch štátneho rozpočtu Českej republiky v rokoch 2010 – 2018 v %	42
Graf č. 10: Vývoj HDP Českej republiky za roky 2010 – 2017 v mld. Kč	43
Graf č. 11: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky k HDP za roky 2010 - 2017 v %	44
Graf č. 12: Vývoj príjmov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 – 2018	45
Graf č. 13: Vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky na príjmoch štátneho rozpočtu Českej republiky v rokoch 2010 – 2018 v %	46
Graf č. 14: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky za roky 2010 –2018 v mil. Kč	47
Graf č. 15: Vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018	49

Graf č. 16: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva SR a ČR na príjmoch štátneho rozpočtu Českej republiky a Slovenskej republiky v rokoch 2010 – 2018 v %	50
Graf č. 17: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP v SR a ČR za roky 201-2017 v %	51
Graf č. 18: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018 v mld. €	53
Graf č. 19: Vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva k celkovým príjmom štátneho rozpočtu v SR a ČR za roky 2010-2018 v %	54
Tabuľky	
Tabuľka č.1: Spoločné a rozdielne znaky príspevkovej a rozpočtovej organizácie	24
Tabuľka č.2: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v mld. €, vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v mil. € a vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na výdavkoch štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v % za roky 2010 – 2018	32
Tabuľka č. 3: Vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva za roky 2010 – 2018 v mil. €	37
Tabuľka č. 4: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva SR za roky 2010 – 2018 v mld. €	38
Tabuľka č. 5: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 – 2018	41
Tabuľka č. 6: Vývoj príjmov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 – 2018	45
Tabuľka č. 7: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky za roky 2010 –2018 v mil. Kč	47
Tabuľka č. 8: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu v SR a ČR a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018	48
Tabuľka č. 9: Vývoj HDP v SR a ČR za roky 2010-2017 v mld. € a vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP v SR a ČR za roky 201-2017 v %	50
Tabuľka č. 10: Vývoj príjmov štátneho rozpočtu v SR a ČR a vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018 v mld. €	52

Úvod

Jednou z najväčších priorít jednotlivca ako aj spoločnosti patrí nepochybne zdravie a preto môžeme povedať, že podpora a ochrana zdravia patrí na prvé miesta celospoločenského záujmu. V niektorých publikáciách sú finančné prostriedky ktoré sú vynaložené na ochranu zdravia charakterizované skôr ako investície do budúcnosti než ako výdavky. So zvyšujúcou úrovňou zdravotníctva, docielime nielen lepší zdravotný stav občanov ale aj rast produkcie v národnom hospodárstve a lepšie výsledky vo svetovom meradle. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné poskytnúť zdravotnú starostlivosť na takej úrovni, aby bol konečný efekt viditeľný na zdraví populácie priamo.

Rast prepojenia jednotlivých ekonomík zasiahol okrem iných oblastí aj poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Vo svojej zdravotnej politike si Európska únia dáva za cieľ zlepšiť zdravie a podporiť prevenciu ochorení za predpokladu efektívnosti a dlhodobej udržateľnosti zdravotného systému. Rast výdavkov je spojený nielen kvôli demografickému vývoju, ale aj následkom moderného životného štýlu ľudí a nepretržitého vedeckého progresu, ktorý prináša nové technológie a nové liečebné postupy. Z tohto dôvodu potrebujeme taký model zdravotníctva, ktorý bude udržateľne financovaný a zabezpečí v rovnakej miere zdravotnú starostlivosť pre všetkých. Dlhodobý nesúlad medzi disponibilnými zdrojmi a potrebami obyvateľov si môžeme všimnúť vo väčšine európskych zdravotných systémoch. Z toho dôvodu európske krajiny sa snažia zvýšiť efektívnosť vynaložených prostriedkov, získať dodatočné zdroje a pritom zachovať dostupnosť a kvalitu zdravotnej starostlivosti.

Bakalárska práca je rozdelená do troch hlavných kapitol, ktoré priamo na seba nadväzujú. Prvá kapitola je zameraná na teoretické vymedzenie pojmov, na fakty a skutočnosti, ktoré sú dôležité pre pochopenie danej problematiky. Zamerali sme sa na charakterizovanie fiškálnej a rozpočtovej politiky, ich vzájomný vzťah, komparácii spoločných a rozdielnych znakov a pozornosť sme venovali aj nástrojom, ktoré jednotlivé politiky využívajú. V druhej časti prvej kapitoly sme sa venovali charakteristike štátneho rozpočtu, jeho podstate a významu, ktorý úzko súvisí z jeho funkciami. Následne sme sa venovali jednotlivým príjmom a výdavkom štátneho rozpočtu. V tretej časti prvej kapitoly sme sa snažili definovať verejný rozpočet, rozpočtovú sústavu Slovenskej republiky. Následne sme sa venovali príspevkovým a rozpočtovým organizáciám, ich legislatívnemu vymedzeniu, spoločným a rozdielnym znakom. Na konci prvej kapitoly sa zameriavame na podstatu a obsah rozpočtovej klasifikácie.

Druhá kapitola definuje hlavný cieľ a jednotlivé čiastkové ciele, ktoré nám pomáhajú dosiahnuť hlavný cieľ práce. Následne je tu aj postup a metódy skúmania, ktoré sme použili pri zostavovaní bakalárskej práce.

V tretej kapitole sa venujeme podstate ekonomiky zdravotníctva a modelom financovania zdravotnej starostlivosti. Následne naša pozornosť smeruje k analýze rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva v Slovenskej republike a v Českej republike. Hlavný dôvod výberu

Českej republiky je práve podobnosť so Slovenskou republikou. Ťažisko tejto kapitoly je v jednotlivých podkapitolách finančného zabezpečenia Ministerstva zdravotníctva vo vybraných štátoch v časovom intervale 2010 až 2018. V rámci analýzy každého štátu sa venujeme príjmovej a výdavkovej stránke Ministerstva zdravotníctva. Vývoj príjmov a výdavkov na zdravotníctvo nám vie poskytnúť prehľad o výkonnosti a účinnosti jednotlivých zdravotných systémov. Ako základný ukazovateľ zdravotného systému je ekonomická nákladovosť sa uvádza ako percentuálny podiel výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP. Dáta potrebné pre bakalársku prácu sme získali zo Štatistického úradu SR a ČR, Zákona o štátnom rozpočte a portálu rozpocet.sk, ktorého prevádzkovateľ je Ministerstvo financií Slovenskej republiky v spolupráci s DataCentrom. V záverečnej časti tretej kapitoly sme sa venovali nášmu hlavnému cieľu. Dáta ktoré sme získali a analyzovali, sme v tejto podkapitole použili na porovnanie danej rozpočtovej kapitoly vo vybraných štátoch, aby sme získali ucelený pohľad na našu problematiku. Na detailné zhodnotenie a porovnanie sme použili najmä grafy a tabuľky, ktoré zobrazujú vývoj finančného zabezpečenia Ministerstva zdravotníctva zo štátneho rozpočtu. Pomocou nich dostaneme ucelený pohľad na danú problematiku a snažíme sa zhodnotiť finančné zaistenie kapitoly Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a Českej republiky.

1. Súčasný stav riešenej problematiky

V prvej kapitole sa budeme venovať a charakterizovať teoretické poznatky fiškálnej a rozpočtovej politiky, ich nástroje, funkcie. Následne si definujeme štátny a verejný rozpočet a ich funkcie. Bližšie si ozrejmieme príjmy a výdavky štátneho rozpočtu. Pozornosť venujeme následne rozpočtovým a príspevkovým organizáciám a na záver definujeme rozpočtovú klasifikáciu.

1.1 Fiškálna a rozpočtová politika a ich nástroje

Napriek úzkemu vzťahu medzi týmito politikami ekonomická teória rozlišuje rozpočtovú a fiškálnu politiku osobitne.

Fiškálna politika vznikla neskôr na základe keynesovských teoretických základoch hospodárskej politiky. Fiškálnu politiku má na starosti vláda. Podľa P.A. Samuelsona a W.D. Nordhausa (1992, S. 352) fiškálnu politiku chápeme ako proces stanovenia daní a plánovania verejných výdavkov, ktorý má pomáhať pri tlmení cyklických výkyvov a prispievať k udržaniu rastu ekonomiky pri vysokej zamestnanosti, v ktorej neexistuje vysoký, kolísavá inflácia.¹

Fiškálna politika, resp. rozpočtová politika predstavuje popri monetárnej politike, dôchodkovej politike a zahraničnej hospodárskej politike jeden z hlavných nástrojov hospodárskej politiky. Hlavnou oblasťou pôsobenia fiškálnej politiky sú nástroje súvisiace so štátnym rozpočtom, čiže výdavky a dane.²

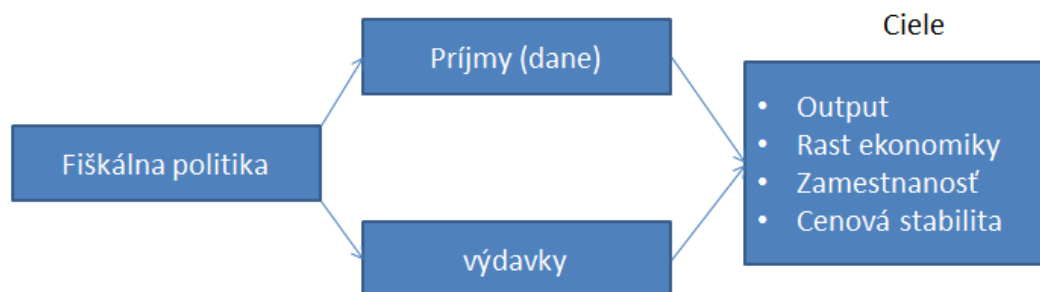
Podľa Hontyovej „fiškálna politika znamená využívanie štátneho rozpočtu na makroekonomickú stabilizáciu“³

¹ KOZOVSKÝ, D. 2013. *Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy*. Sládkovičovo: Vysoká škola v Sládkovičove. 2013. s.14. ISBN 987-80-89267-97-2

² LISÝ, J., et al. 2007. *Ekonomika v novej ekonomike. 2. prepracované a doplnené vyd.* Bratislava: Iura Edition, 2007. S 477. ISBN 978-80-8078-164-4

³ HONTYOVÁ, K. 2005. *Štátny rozpočet, mena a medzinárodné ekonomické vzťahy*. 2. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2005. Str. 23. ISBN 80-8078-037-4

Schéma č.1: Realizácia fiškálnej politiky

Vlastné spracovanie podľa BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. *Rozpočtová teória, politika a prax*. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.21. ISBN 978-80-8078-335-8

Ako už bolo vyššie spomenuté vyššie, cieľom fiškálnej politiky je makroekonomická stabilizácia a štátny rozpočet sa využíva ako prostriedok na tento účel. Primárne ide o zmeny v štruktúre a výške príjmov a výdavkov v rozpočte. Príjmy a výdavky sa stanovujú na základe pravidiel, ktoré prijal príslušný štátny orgán, alebo na základe jednorazového rozhodnutia štátneho orgánu v prípade, ak neboli stanovené pravidlá.

Nástroje fiškálnej politiky môžeme rozdeliť na 2 veľké skupiny a to na:

- Zabudované stabilizátory,
- Zámerné (diskrétné) opatrenia.

Zabudované stabilizátory tlmia ekonomické cykly, ktoré po zavedení pôsobia automaticky a nevyžadujú ďalšie rozhodnutia štátnych orgánov.

Medzi zabudované stabilizátory zaraďujeme:

- Progresívnu dôchodkovú daň,
- Poistenie v nezamestnanosti,
- Subvencie k cenám poľnohospodárskych výrobkov,
- Štátny výkup poľnohospodárskych prebytkov.

Zámerné (diskrétné) opatrenia sú opatrenia fiškálnej politiky, ktoré vyžadujú jednorazové rozhodnutia príslušného štátneho orgánu. Patria k nim:

- Zmena daňových sadzieb,
- Zmeny v štruktúre štátnych výdavkov,

- Zmeny vo veľkosti jednotlivých položiek rozpočtových výdavkov.⁴

Rozpočtová politika sa začala používať so vznikom štátu, kde dominuje úloha štátu a pomocou rôznych opatrení sa cieľavedome orientuje na tvorbu, rozdeľovanie a používanie centrálne fondu nenávratným spôsobom. Realizuje sa pomocou ministerstva financií, ktoré je zodpovedné za prípravu štátneho rozpočtu avšak schvaľuje ho vláda a parlament.

Rozpočtová politika sa definuje ako súhrn či sústava cieľov, ako aj súhrn nástrojov a opatrení na ich dosiahnutie, ktoré štát presadzuje vo finančných vzťahoch prostredníctvom štátneho rozpočtu v národnom hospodárstve.⁵

Pri realizácii rozpočtovej politiky treba rozlišovať medzi expanzívnu rozpočtovou politikou a reštriktívnou rozpočtovou politikou. Expanzívna rozpočtová politika je „ spojená so zvýšením štátnych výdavkov na nákup tovarov a služieb, ale predovšetkým so štátnymi investíciami do verejných prác a projektov verejnej zamestnanosti. Takže môže výrazne ovplyvniť ako agregátny dopyt (výdavky), tak aj agregátnu ponuku (investície).

Reštriktívna rozpočtová politika je spojená so znížením výdavkov z rozpočtu.

Jej aplikácia môže viesť k zrušeniu cenových dotácií do cien priemyselného tovaru a potravinárskeho tovaru, k obmedzeniu štátnych výdavkov na obranu, bezpečnosť, štátnu správu a iné. S tým spojený nižší prílev finančných prostriedkov na spotrebu a investície, čo sa následne môže prejaviť v obmedzení dopytu a následne v znížení ponuky.⁶

Krátkodobá reštriktívna politika má za následok pokles reálneho produktu a zamestnanosti a k zníženiu cenovej hladiny. Dlhodobá reštriktívna politika má za následok rast súkromných investícií, pokles cenovej hladiny, zníženie nominálnej a reálnej úrokovej sadzby, a nemení sa úroveň reálneho produktu a zamestnanosti.

⁴ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.20. ISBN 978-80-8078-335-8.

⁵ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.28. ISBN 978-80-8078-335-8.

⁶ KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s.13. ISBN 987-80-89267-97-2

Nástroje rozpočtovej politiky úzko súvisia s nástrojmi finančnej, mzdovej a cenovej politiky. Na jednotlivé subjekty v ekonomike pôsobia rôznym spôsobom. Podľa toho ich aj rozdeľujeme na:

- Priame nástroje – zákazy, príkazy,
- Nepriame nástroje – ich cieľom je stimulácia k určitej činnosti, resp. správaniu sa a patria sem predovšetkým daňové sadzby, dane, clá.⁷

Nástroje rozpočtovej politiky môžeme členiť aj z iného pohľadu na:

- Všeobecné nástroje- sem patria jednotlivé rozpočty rozpočtovej sústavy.
- Príjmové nástroje- patria sem všetky rozpočtové príjmy, najmä dane, odvody a poplatky. Ich cieľom je rozdeľovanie a redistribúcia národného dôchodku tak, aby bol zabezpečený dostatok prostriedkov pre štát za podmienky že nebudú poškodené jednotlivé subjekty v národnom hospodárstve.
- Výdavkové nástroje- patria sem hlavne dotácie, subvencie, prídely, splácanie štátneho a verejného dlhu.

1.2 Podstata a význam štátneho rozpočtu

Pred tým než prejdeme k podstate štátneho rozpočtu, treba si definovať čo rozpočet znamená.

Rozpočet (budget) je finančný plán. V ktorom sa porovnávajú všetky predpokladané príjmy a výdavky určitej hospodárskej jednotky za určité obdobie- týždeň, mesiac, alebo obvykle rok, a to vždy v peňažnom vyjadrení.⁸

Štátny rozpočet je ekonomický nástroj, ktorý ovplyvňuje ekonomické procesy a makroekonomickú stabilizáciu. Je najdôležitejšou súčasťou rozpočtu verejných financií. Zabezpečuje sa ním financovanie hlavných funkcií štátu v príslušnom rozpočtovom roku. Pre vznik a existenciu štátneho rozpočtu sú nevyhnutné dva predpoklady, a to peňažné hospodárstvo a existencia štátu.

⁷ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.30. ISBN 978-80-8078-335-8.

⁸ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.67. ISBN 978-80-8078-335-8.

Podstata a význam štátneho rozpočtu vyplýva z jeho funkcií. V súčasnosti sa najčastejšie stretávame s tromi funkciami štátneho rozpočtu:

- Alokačná- proces, ktorým sa celkové použitie zdrojov rozdeľuje medzi produkciu súkromných statkov a produkciu verejných statkov. Môžeme s určitou nepresnosťou povedať, že čím lepšie sa darí trhu, tým menej sa využíva štátny rozpočet na centrálnu lokáciu zdrojov. Pri verejných statkoch musí štát riešiť koľko a aké verejné statky má zabezpečiť, typ, kvalita a cena verejného statku.

Verejné statky by mali byť dostupné každému, ale úžitok z nich môže byť niekedy územne obmedzený. Verejné statky sa zabezpečujú verejne, hradia sa z verejného rozpočtu a spotrebiteľom sú dostupné buď bez poplatkov (tzv. Čisté verejné statky, ako je napr. armáda, súdnictvo, obrana a bezpečnosť krajiny a ďalšie), ako aj čiastočne spoplatnené (tzv. Zmiešané verejné statky, ako je napr. školstvo, zdravotníctvo a ďalšie)⁹

- Redistribučná (prerozdeľovacia)- Súvisí s procesom prerozdeľovania dôchodkov a bohatstva za pomoci štátnych zásahov. Cieľom je znížiť dôchodkové a sociálne rozdiely v spoločnosti. Rozdeľovanie dôchodkov závisí od výrobných faktorov. Realizuje sa v podobe transferov (napr. prídavky na deti, štipendiá, podpory v nezamestnanosti, atď.)
- Stabilizačná- Za účelom ovplyvňovania národného hospodárstva a zasahovania do ekonomiky využíva štátny rozpočet. Vychádza z modelu, že trhová ekonomika ani trh nemôže sám zabezpečiť všetky ciele hospodárskej politiky. Stabilizačnú funkciu možno rozdeliť na priamu a nepriamu. Priama sa realizuje pomocou vládnych výdavkov na nákup tovarov a služieb. Nepriama zasa daňovými opatreniami a transfermi, pomocou ktorých sa mení veľkosť dôchodkov súkromného sektora a súkromných úspor.

Keďže štátny rozpočet je spojený s hospodárením štátu, okrem jednotlivých funkcií môžeme naň nazerať aj z iných uhlov pohľadu. Štátny rozpočet vo svojej podstate predstavuje:

- a) Peňažný fond,
- b) Bilanciu,
- c) Zákon,
- d) Finančný plán,

⁹ KOZOVSKÝ, D. 2013. *Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy*. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s. 26. ISBN 987-80-89267-97-2

e) Nástroj fiškálnej(rozpočtovej) politiky.¹⁰

Z pohľadu peňažného fondu ho možno charakterizovať ako centralizovaný peňažný fond. Z účtovného hľadiska má podobu súvahy.

Návrh štátneho rozpočtu schvaľuje zákonodarný orgán a nadobúda formu rozpočtového zákona.¹¹

Najpočetnejším zdrojom príjmov sú dane ako povinné, nenávratné a neekvivalentné platby do štátneho rozpočtu, rozpočtov VÚC a rozpočtov miest a obcí, ktoré odvádzajú fyzické a právnické osoby. Výdavky slúžia na financovanie štátnej správy, polície, armády, školstva, zdravotníctva atď.

Návrh štátneho rozpočtu schvaľuje zákonodarný orgán, (Na Slovensku Národná rada SR) a nadobúda formu rozpočtového zákona.¹²

Keďže jednou z hlavných úloh štátneho rozpočtu je distribučná funkcia, štátny rozpočet môžeme charakterizovať ako distribučnú veličinu pretože zahŕňa rozdeľovacie a znovurozdeľovanie procesy. Z tohto hľadiska môžeme povedať že slúži aj ako regulátor. „ Štát využíva rozpočtové procesy na ovplyvňovanie miery akumulácie, na urýchľovanie tempa ekonomického rastu, na stimulovanie rozvoja vybraných odvetví. Štát napríklad čiastočne alebo úplne financuje infraštruktúru a podieľa sa na financovaní vedeckého výskumu. Z pohľadu fiškálnej politiky sa štátny rozpočet využíva na dosiahnutie makroekonomickej rovnováhy, naopak z pohľadu rozpočtovej politiky sa zabezpečuje rozpočtová rovnováha (rovnováha medzi príjmami a výdavkami), spôsob krytia deficitu alebo spôsob využitia prebytku.

Tvorbu rozpočtu možno zovšeobecniť do týchto etáp, krokov:

1. Akási analýza bežného roka, ktorá vychádza z bilancie strany príjmov aj výdavkov a predbežného výsledku hospodárenia.
2. Formulácia cieľov na horizont daného, tvoreného rozpočtu.
3. Identifikácia všetkých položiek rozpočtovej sústavy.
4. Treba starostlivo zvážiť výber položiek rozpočtovej sústavy, ktoré však ovplyvňujú mnohé iné faktory, na čo sa nesmie zabudnúť.

¹⁰ KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s.27. ISBN 987-80-89267-97-2

¹¹ KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s.27. ISBN 987-80-89267-97-2

¹² KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s.28. ISBN 987-80-89267-97-2

5. Stanoví sa peňažné vyjadrenie jednotlivých položiek.
6. Zváži sa potreba tvorby a použitia nových finančných zdrojov.
7. Vypracuje sa plánovaná rozpočtová bilancia, pričom sa nesmie zabudnúť na tvorbu rezerv.
8. Následná kontrola dodržiavaných cieľov a formulácií v rozpočte, hodnotenie jeho úrovne a kvality.¹³

1.3 Príjmy a výdavky štátneho rozpočtu

Podľa Zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov delíme príjmy štátneho rozpočtu na:

- a) dane, pokuty a iné sankcie spojené s daňou (ďalej len „daň“) od právnických osôb a fyzických osôb, ktorých sídlo alebo bydlisko je na území Slovenskej republiky, okrem daní, ktoré sú podľa osobitného predpisu príjmom rozpočtov obcí, rozpočtov vyšších územných celkov alebo rozpočtov iných právnických osôb podľa osobitného predpisu
- b) dane od právnických osôb a fyzických osôb, ktorých sídlo alebo bydlisko je mimo územia Slovenskej republiky a ktoré majú príjmy zo zdroja⁹⁾ na území Slovenskej republiky, okrem daní, ktoré sú podľa osobitného predpisu príjmom rozpočtov obcí, rozpočtov vyšších územných celkov alebo rozpočtov iných právnických osôb podľa osobitného predpisu
- c) poplatky, pokuty a iné sankcie spojené s poplatkom a iné sankcie podľa osobitných predpisov, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
- d) úroky z prostriedkov získaných z úverov prijatých vládou získané za obdobie od ich prijatia do ich použitia,
- e) príjmy kapitál,
- f) vratky príspevkov, dotácií a odvody vyplývajúce zo zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom,

¹³ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.69-70. ISBN 978-80-8078-335-8.

- g) výnosy z majetkových účastí štátu a príjmy z prevodu správy majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky (ďalej len „majetok štátu“), ako aj z prevodu vlastníctva majetku štátu s výnimkou príjmov z prevodu správy alebo z prevodu vlastníctva majetku štátu v správe štátnej príspevkovej organizácie a príjmov, o ktorých osobitný predpis ustanovuje inak,
- h) odvod za porušenie finančnej disciplíny podľa tohto zákona s výnimkou odvodu za porušenie finančnej disciplíny z prostriedkov Európskej únie o ktorom osobitný predpis ustanovuje inak,
- i) penále a pokuty v súlade s § 31 a 32 zákona, pričom príjem z penále za porušenie finančnej disciplíny z prostriedkov Európskej únie sa zníži o úrok z omeškania zaplatený Európskej únii,
- j) vratky za prostriedky štátneho rozpočtu vrátené Európskej únii v predchádzajúcich rokoch,
- k) podiel na vybratých finančných prostriedkoch odvádzaných do rozpočtu Európskej únie ako kompenzácia výdavkov súvisiacich s ich výberom,
- l) úroky z kreditných zostatkov peňažných prostriedkov vedených na účtoch Štátnej pokladnice v Národnej banke Slovenska, banke alebo pobočke zahraničnej banky vrátane úrokov z finančných operácií vykonaných Štátnou pokladnicou s klientom Štátny dlh znížené o úroky platené Štátnou pokladnicou a príjmy z poplatkov za služby poskytované Štátnou pokladnicou znížené o náklady súvisiace s ich poskytnutím,
- m) výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu, ak správca kapitoly, z ktorej sa prostriedky štátneho rozpočtu poskytujú, neurčí, že výnosy z týchto prostriedkov sa použijú na účel, na ktorý sú tieto prostriedky poskytnuté,
- n) ďalšie príjmy ustanovené osobitným zákonom.¹⁴

Príjmová stránka štátneho rozpočtu je v prvom rade akýsi odhad založený na základe ekonomických analýz a právnych normách, pričom realizácia nemusí zodpovedať prognóze.

¹⁴ Zákon č. 523/2004 Z. z. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Pri zostavovaní príjmovej stránky je nutné vychádzať z minima avšak v takej výške ktorá je potrebná na zabezpečenie najdôležitejších potrieb štátu. Na základe rozpočtovej klasifikácie štruktúry príjmov štátneho rozpočtu možno rozdeliť príjmy nasledovne na daňové príjmy a clá, nedaňové príjmy, granty a transfery, príjmy z úverov, pôžičiek a z predaja majetkovej účasti.

Daň je vo svojej podstate povinná, zákonom stanovená platba nenávratného charakteru, ktorú ekonomické subjekty pravidelne odvádzajú do štátneho rozpočtu stanovenej výške a stanovenom termíne¹⁵

Clo predstavuje jednorazovo platenú dávku pri prevoze tovaru cez hranice. Poplatky sú platby, ktoré ekonomické subjekty hradia za výkony štátnych a miestnych orgánov, pričom sú charakteristické istou mierou protihodnoty. Transferom sa rozumejú také výdavky štátneho rozpočtu, za ktoré štátne orgány nedostanú od príjemcu žiadnu protihodnotu. Ide napríklad o výplaty starobných, invalidných alebo vdovských dôchodkov, podpora v nezamestnanosti, sociálne dávky, rodinné prídavky, štipendiá a iné druhy podpôr.¹⁶

Podľa Zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov „zo štátneho rozpočtu sa hradia

- a) výdavky štátnych rozpočtových organizácií a príspevky štátnym príspevkovým organizáciám,
- b) výdavky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- c) výdavky súvisiace s poskytovaním medzinárodnej pomoci rozvojovým krajinám a najmenej rozvinutým krajinám,
- d) odvody Európskej únie okrem cla a odvodov z produkcie cukru,
- e) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy obciam a vyšším územným celkom,
- f) záväzky štátu vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,

¹⁵ KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s.29. ISBN 987-80-89267-97-2

¹⁶ KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s.29. ISBN 987-80-89267-97-2

- g) úroky a poplatky spojené so správou schodku štátneho rozpočtu a správou štátneho dlhu upravené o rozdiel úrokov z finančných operácií vykonaných Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity a nákladov na tieto finančné operácie,
- h) úroky spojené s realizáciou záruky poskytnutej štátom, ak nie sú poskytnuté formou návratnej finančnej výpomoci,
- i) ďalšie výdavky ustanovené zákonom o štátnom rozpočte alebo osobitným zákonom.¹⁷

1.4 Verejný rozpočet

Verejný rozpočet (rozpočet verejnej správy) je vo všeobecnosti ekonomickým nástrojom finančnej politiky štátu a konkrétne predstavuje finančnú bilanciu na príslušnom stupni verejnej vlády, ktorá má zabezpečiť potreby verejnej ekonomiky a ciele rozpočtovej politiky.¹⁸

Verejný rozpočet sa skladá z finančných vzťahov pomocou ktorých sa financujú niektoré funkcie štátu alebo územnej samosprávy v rozpočtovom roku. Pozostáva z očakávaných príjmov a výdavkov.

Verejný rozpočet plní tieto funkcie:

1. Alokačná- pomocou rozpočtu sa vyberá medzi prioritami. Je nutné zobrať do úvahy aj efektívnosť pri dodržaní ekonomickej rovnováhy.
2. Distribučná- ide o prerozdeľovanie dôchodkov za účelom potlačiť sociálnu nerovnosť.
3. Stabilizačná- využíva nástroje finančnej politiky na ovplyvnenie národného hospodárstva. Je potrebná koordinácia spolu s monetárnou politikou.
4. Stimulačná- ide najmä o priame zásahy do súkromného sektora pomocou regulácie cien, miezd, zamestnanosti a pod.
5. Kontrolná- ide najmä o kontrolu príjmov a výdavkov rozpočtu.

Je potrebné aby sa verejný rozpočet riadil rozpočtovými zásadami ku ktorým patrí:

1. Pravidelnosť- rozpočet je zostavovaný, predkladaný a schvaľovaný každý rok
2. Reálnosť a pravdivosť- je dôležitá pre odhad verejných príjmov a schválených výdavkov

¹⁷ Zákon č. 523/2004 Z. z. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹⁸ KOZOVSKÝ, D. 2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s. 74. ISBN 987-80-89267-97-2

3. Úplnosť, jednotnosť, špecifikácia a prehľadnosť- potreba jednotného systému operácií štátu z dôvodu prehľadného financovania výdavkov a príjmov ktoré sú na ne určené.
4. Dlhodobá vyrovnanosť- súvisí s výsledkom rozpočtového hospodárenia ktorý vplýva na makroekonomické premenné.
5. Publicita a zrozumiteľnosť

1.5 Rozpočtová sústava Slovenskej republiky

V zmysle zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov sa pojmom rozpočtová sústava rozumie súhrn rozpočtov zostavovaných v určitom štáte, ich postavenie a vzájomné vzťahy.¹⁹

Vo všeobecnosti, sústavu verejných rozpočtov tvorí nadnárodný rozpočet, národný (štátny) rozpočet a rozpočty nižších vládnych úrovní. Ak toto konkrétne aplikujeme na Slovensko, túto sústavu tvorí rozpočet EÚ, štátny rozpočet, rozpočty VÚC, rozpočty miest a obcí, pričom do rozpočtovej sústavy patria aj nasledujúce rozpočty:

- Rozpočty rozpočtových a príspevkových organizácií
- Rozpočet Sociálnej poisťovne
- Rozpočet verejnej zdravotnej poisťovne(Všeobecná zdravotná poisťovňa)
- Rozpočty štátnych účelových fondov(Štátny fond rozvoja bývania, Environmentálny fond, Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhorotým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi)
- Rozpočet MH manažment
- Rozpočet Slovenskej konsolidačnej a.s.
- Rozpočet Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
- Rozpočty verejných vysokých škôl
- Rozpočet Rozhlasu a televízie Slovenska
- Rozpočet Rozhlasovej a televíznej spoločnosti s.r.o.
- Rozpočet Úradu pre dohľad nad výkonom auditu
- Rozpočet TASR

¹⁹ KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vosoká škola v Sládkovičove. 2013. s.78. ISBN 987-80-89267-97-2

- Rozpočet Audiovizuálneho fondu

1.6 Rozpočtové a príspevkové organizácie

Rozpočtová a príspevková organizácia sú právnické osoby ktorými zriaďovateľ je štát, VÚC alebo obec. Ich zriaďovanie a hospodárenie je upravené legislatívne zákonom NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov. Na štátny rozpočet, rozpočet VÚC alebo na rozpočet obce sú napojené na základe svojich príjmov a výdavkov. Hospodári samostatne na základe schváleného rozpočtu.

Rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu, obce alebo vyššieho územného celku, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu. Rozpočtové organizácie podľa tohto zákona sú všetky štátne orgány s výnimkou štátnych orgánov, ktoré sú organizáciami podľa § 22 ods. 2. Ak je zriaďovateľom rozpočtovej organizácie štátny orgán, ktorý je organizáciou podľa § 22 ods. 2, príjmy a výdavky ním zriadenej rozpočtovej organizácie sú zapojené na rozpočet rozpočtovej organizácie, ktorej vnútornou organizačnou jednotkou je tento štátny orgán.

Príspevková organizácia je právnická osoba štátu, obce a vyššieho územného celku, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu.

Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie možno zriadiť na plnenie úloh štátu, obce alebo vyššieho územného celku vyplývajúcich z osobitných predpisov. Rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie nemožno zriadiť na výkon rozhodovacích právomocí, ktoré pre zriaďovateľa vyplývajú z osobitných predpisov.²⁰

Tabuľka č.1: Spoločné a rozdielne znaky príspevkovej a rozpočtovej organizácie

²⁰ zákon NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov

Rozpočtová organizácia	Príspevková organizácia
Spoločné znaky	
➤ svoje výkony poskytujú odplatne (štátne rozpočtové organizácie si navzájom poskytujú výkony bezodplatne, ostatné ak to schváli príslušné zastupiteľstvo obce alebo VÚC)	
➤ nie sú oprávnené ručiť za zaplatenie zmenky, vystavovať, nadobúdať a prijímať zmenky zmenky	
➤ ak majú v prenájme majetok, môžu na jeho zhodnotenie použiť kapitálové výdavky, pokiaľ doba nájmu trvá aspoň 4 roky od vynaloženia takéhoto výdavku	
➤ ak podnikajú, náklady na podnikanie musia byť kryté výnosmi z neho, pričom výnosy a náklady podnikateľskej činnosti sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom mimorozpočtovom účte	
Rozdielne znaky	
➤ nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť, ak jej to neumožní osobitný predpis	➤ môže vykonávať podnikateľskú činnosť, ak má na to súhlas zriaďovateľa a pokiaľ plní úlohy určené zriaďovateľom
➤ zisk z podnikania po zdanení ostáva v plnom rozsahu ako doplnkový zdroj rozvoja činnosti organizácie	➤ zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení je príjmom povinne tvoreného rezervného fondu
➤ nemôže tvoriť osobitné fondy, ak jej to neumožní osobitný predpis	➤ tvorí aj osobitné fondy: fond reprodukcie a rezervný fond

vlastné spracovanie, zdroj: KOZOVSKÝ, D.2013. *Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy*. Sládkovičovo: Vysoká škola v Sládkovičove. 2013. s.80. ISBN 987-80-89267-97-2

1.7 Rozpočtová klasifikácia ako nástroj jednotnej evidencie a plnenia jednotlivých príjmov a výdavkov

Pre lepšiu transparentnosť príjmov a výdavkov do rozpočtov verejnej správy používame rozpočtovú klasifikáciu. Vďaka nej môžeme triediť verejné príjmy a výdavky verejných rozpočtov v každej etape tvorby rozpočtu, vecné vymedzenie jednotlivých príjmov a výdavkov, ale aj roztriedenie a určovanie finančných operácií s jednotlivými finančnými aktívami.

Rozpočtová klasifikácia:

- Má zabezpečiť jednotnosť verejných rozpočtov
- Má zabezpečiť porovnateľnosť jednotlivých verejných rozpočtov
- Má zabezpečiť adresnosť úloh na strane príjmov ako aj na strane výdavkov
- má zaistiť prehľadnosť, jednoduchosť a jasnosť z dôvodu zrozumiteľnosti rozpočtu
- má byť v súlade s požiadavkami ekonomických analýz

Rozpočtová klasifikácia obsahuje:

1. označenie druhu rozpočtu,
2. organizačnú klasifikáciu,
3. ekonomickú klasifikáciu,
4. funkčnú klasifikáciu.²¹

Označenie druhu rozpočtu, organizačnú a ekonomickú klasifikáciu vydáva Ministerstvo financií SR a slúži na klasifikáciu verejných príjmov, výdavkov a finančných operácií, ale aj ja identifikáciu verejného rozpočtu.

Funkčnú klasifikáciu vydáva Štatistický úrad SR a slúži hlavne na medzinárodné porovnanie výdavkov verejnej správy na základe jej funkcií. Na základe funkčnej klasifikácie sa zostavuje štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy SK-COFOG.

Je 4-úrovňová a na jednotlivé úrovne sa používa toto označenie:

1. úroveň- oddiel (označený 5-miestnym kódom),
2. úroveň- skupina (označený 3-miestnym kódom),
3. úroveň- trieda (označený 4-miestnym kódom),

²¹ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.207. ISBN 978-80-8078-335-8.

4. úroveň- podtrieda (označený 5-miestnym kódom).

SK COFOG je tretej úrovne totožný s medzinárodným štandardom COFOG avšak štvrtá úroveň zohľadňuje národné špecifiká triedenia výdavkov verejnej správy.

Funkčná klasifikácia má nasledovných 10 oddielov:

- 01- Všeobecné verejné služby,
- 02- Obrana,
- 03- Verejný poriadok a bezpečnosť,
- 04- Ekonomická oblasť,
- 05- Ochrana životného prostredia,
- 06- Bývanie a občianska vybavenosť,
- 07- Zdravotníctvo,
- 08- Rekreačia a náboženstvo,
- 09- Vzdelávanie,
- 10- Sociálne zabezpečenie.²²

Ekonomická klasifikácia triedi rovnorodé druhy príjmov a výdavkov na hlavné kategórie, kategórie, položky, podpoložky. Ustanovuje, ktoré výdavky sa financujú z bežných a ktoré z kapitálových výdavkov.²³

Organizačná klasifikácia umožňuje identifikáciu rozpočtových operácií podľa rozpočtových kapitol a štátnych fondov.²⁴

V praktickej časti budeme analyzovať jednu rozpočtovú kapitolu, a to kapitolu Ministerstva zdravotníctva.

²² KOZOVSKÝ, D.2013. Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy. Sládkovičovo: Vysoká škola v Sládkovičove. 2013. s.90. ISBN 987-80-89267-97-2

²³ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.208. ISBN 978-80-8078-335-8.

²⁴ BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. Rozpočtová teória, politika a prax. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition. 2010. Str.208. ISBN 978-80-8078-335-8.

2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť možnosti financovania Ministerstva zdravotníctva v Slovenskej republike a Českej republike. Na úspešné naplnenie hlavného cieľa je potrebné spracovať, analyzovať a vyhodnotiť niekoľko parciálnych cieľov. Čiastkové ciele si musíme definovať tak, aby mali dostatočnú vypovedaciu lehotu a zároveň aby vzájomne na seba nadväzovali a priniesli komplexný pohľad skúmanej problematiky. Parciálne ciele ktoré sme si stanovili sú:

- Vysvetlenie kľúčových pojmov, ktoré sú spojené s rozoberanou problematikou práci,
- Definovať a popísať fiškálnu a rozpočtovú politiku a všetky fakty ktoré s nimi súvisia(ciele, nástroje, funkcie a pod.),
- Charakterizovať štátny rozpočet, príjmy a výdavky štátneho rozpočtu,
- Klasifikovať rozpočtové a príspevkové organizácie,
- Charakterizovať verejný rozpočet, rozpočtovú sústavu a rozpočtovú klasifikáciu,
- Priblížiť sa k problematike ekonomiky zdravotníctva a klasifikovať modeli financovania zdravotnej starostlivosti,
- Prepojenie teórie a praxe skúmanej problematiky,
- Vyslovenie záveru, ktorý je výsledkom skúmania našej práce na základe získaných informácií.

Na základe stanovených cieľov sme si zvolili metodický postup, ktorý sa skladá z viacerých na seba nadväzujúcich etáp.

Najprv sme pri zostavovaní bakalárskej práce začali získaním a zhromažďovaním teoretických poznatkov a materiálov, ktoré nám pomohli, aby sme sa zorientovali v danej problematike. Vychádzali sme z dostupnej odbornej ekonomickej literatúry a zákonov, ktoré sme získali v Slovenskej Ekonomickej knižnici Ekonomickej univerzity v Bratislave. Informácie sme čerpali aj pomocou webových portálov. Všetky zdroje ktoré sme použili sú uvedené v časti *Zoznam použitej literatúry*. Získané informácie sme spracovali, upravili a vložili do teoretickej časti práce.

Najdôležitejšia a zároveň najrozsiahlejšia časť práce je kapitola z názvom *Výsledky práce*. Hospodárenie štátneho rozpočtu a rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva je verejnou záležitosťou. Z toho dôvodu sme informácie a dáta čerpali najmä z oficiálnych webových portálov o Ministerstve zdravotníctva, webových portálov štatistických úradov vybraných krajín a Zo zákonov o štátnom rozpočte. Konkrétne išlo o informácie ohľadom a vývoja HDP, štátneho rozpočtu, rozpočtu kapitoly Ministerstva zdravotníctva v časovom horizonte rokov 2010 až 2018 v krajinách Slovenskej republiky a Českej republiky.

Celková analýza a porovnanie vybraných informácií nás priviedla k záverom, ktoré sú spracované na konci tretej kapitoly.

Pre lepšiu prehľadnosť a abstrakciu sme použili v mnohých prípadoch grafické zobrazenie. Formálna štruktúra hlavných kapitol vychádza zo záväznej internej smernice č. 8/2011 o záverečných a habilitačných prácach.

Vyhotovenú prácu sme upravili do finálnej podoby, ktorú predkladáme čitateľom.

3. Výsledky práce

Skúmaná problematika neostane len v teoretickej rovine. V tejto kapitole sa budeme venovať praktickej časti práce, v ktorej sú spracované konkrétne údaje o vybraných štátoch. Najprv však si stručne povieme niečo o ekonomike zdravia a o modeloch financovania zdravotnej starostlivosti a potom sa našu pozornosť upriamime na analýzu rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva najprv v Slovenskej republike a potom v Českej republike. Záverečná časť je venovaná komparácii týchto dvoch štátov.

3.1 Ekonomika zdravotníctva v Slovenskej republike

Zdravie a zdravotný stav obyvateľstva sú sociálno-biologické procesy, ktoré ovplyvňujú vývoj spoločnosti v pozitívnom, ale aj negatívnom zmysle. Kolektívne zdravie populácie ako i jedinca predstavujú pre spoločnosť ekonomické hodnoty, ktoré sú však ťažko merateľné v absolútnych číslach. Pretože zdravotná starostlivosť sa stáva čoraz významnejším faktorom ekonomického rastu, náklady na zdravotné služby predstavujú investície do celkového rozvoja spoločnosti.²⁵

Z národohospodárskeho pohľadu je zdravotníctvo systém, v ktorom dochádza k alokovaniu a vykonávaniu činností zameraných na udržiavanie rovnováhy medzi človekom a vonkajším prostredím formou včasnej identifikácie vznikajúcich porúch zdravotného stavu, ale aj včasnou čiastočnou, prípadne úplnou obnovou narušeného zdravotného stavu. Hlavnou úlohou zdravotníctva je organizovať a spravovať poskytovanie zdravotníckych služieb.²⁶

3.2 Modely financovania zdravotnej starostlivosti

Formy financovania zdravotnej starostlivosti sa v európskych krajinách líšia. Rôзня sa najmä v rozsahu priamych platieb za zdravotné výkony, v podiele verejných a súkromných zdrojov na celkovom financovaní zdravotníctva, v (ne)existencii zdravotného poistenia ako aj v iných faktoroch.²⁷

Do popredia sa čoraz viac dostáva viaczdrojové financovanie, nevyhnutné vzhľadom na rozdielnosť funkcií, ktoré plnia jednotlivé subjekty na trhu zdravotníckych služieb. Jednotlivci by

²⁵ Stanek, V. *Ekonomika zdravotníctva*. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2005. Str.10

²⁶ Weibl, A., Chmelík, B. *Ekonomika v zdravotníctve*. Bratislava: SAP, 2002. Str.4

²⁷ Malý, I. *Vybrané otázky z ekonomie zdravotní péče*. Brno: Masarykova univerzita, 1996. Str. 52

nemali hradit' všetky náklady spojené so zdravotníckymi výkonmi z individuálnych súkromných zdrojov, pretože takýto systém vážne ohrozuje všeobecný prístup a dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Na druhej strane by však pacienti nemali mať hradené všetky výdavky prostredníctvom iného subjektu (poisťovne, štát), pretože tento model vedie k množstvu zlyhaní vyplývajúcich najmä z jeho demotivačného charakteru. Úlohou štátu je preto stanoviť vhodnú kombináciu priamych (platby, poplatky) a nepriamych (dane, odvody) platieb občanov s cieľom zabezpečiť optimálne uspokojenie verejných potrieb v oblasti zdravotníctva pri rešpektovaní obmedzení disponibilných zdrojov.²⁸

3.3 Daňový systém financovania zdravotnej starostlivosti

Model financovania zdravotníctva z daní patrí vo svete medzi najrozšírenejšie. Okrem daní slúžia na financovanie zdravotnej starostlivosti aj príjmy z predaja štátneho majetku a z cla. Táto báza na získavanie zdrojov je širšia ako v prípade zdravotného poistenia, čím dochádza k rovnomernejšiemu zaťaženiu obyvateľstva. Štátne príjmy a výdavky sú však citlivé na ekonomické cykly a v časoch hospodárskej recesie existuje riziko, že zdravotníctvo príde o podstatnú časť zdrojov. Z dlhodobého hľadiska prináša ale ekonomický rast krajiny rast príjmov štátneho rozpočtu, a teda potenciálne aj rast zdrojov pre zdravotníctvo. Avšak tým, že je súčasťou celkového štátneho rozpočtu, musí zdravotníctvo neustále súťažiť s inými prioritami vlády o podiel z rovnakých zdrojov.²⁹

Okrem prvej miery inherencie štátnych úradníkov pri rozdeľovaní finančných prostriedkov sa daňovému modelu vytýka aj silný demotivačný vplyv na pacientov. Tento negatívny efekt vyplýva z toho, že občan nevie, koľko v skutočnosti platí za zdravotnícke služby. Preto nie je dostatočne zainteresovaný na kontrole kvality poskytovaných služieb ani na znižovaní nákladov zdravotníckeho systému.³⁰

Financovanie zo štátneho rozpočtu univerzálne pokrýva celú populáciu, a tým zabezpečuje všeobecnú dostupnosť zdravotnej starostlivosti všetkým občanom. Napriek snahe o poskytovanie rovnakých služieb pre všetkých sú zvýhodnení obyvatelia z mestských oblastí, v ktorých sa

²⁸ Murgaš, M., Kuvíková, H. *Manažment zdravotníctva*. Banská Bystrica: TRIAN 1998. Str. 45

²⁹ Weibl, A., Chmelík, B. *Ekonomika v zdravotníctve*. Bratislava: SAP, 2002. Str. 28

³⁰ Murgaš, M., Kuvíková, H. *Manažment zdravotníctva*. Banská Bystrica: TRIAN 1998. Str.38

obvykle koncentrujú kvalitnejšie zdravotné služby, a bohatšie vrstvy obyvateľstva. Chudobní občania využívajú zdravotnú starostlivosť v menšej miere kvôli problémom s dostupnosťou a zvýšeným nákladom spojeným so stratou pracovného času. Daňový model sa tak stretáva s úlohou, ako zlepšiť využívanie zdravotného systému chudobnejšími vrstvami bez znevýhodňovania bohatších.³¹

3.4 Odvodový systém financovania zdravotnej starostlivosti

Hlavný rozdiel medzi daňovým systémom financovania a odvodovým je ten, že v modeli odvodového financovania existuje samostatný poistný fond, ktorý je tvorený z odvodov zamestnancov a zamestnávateľov. Tieto príjmy sú viazané len na financovanie zdravotnej starostlivosti, teda chráni tieto zdroje voči politickým vplyvom a ich využitie je presne dané a nepodlieha prioritám vlády a štátneho rozpočtu. Odvody sú stanovené percentuálnou mierou, čo spĺňa princíp solidarity medzi bohatšími a chudobnejšími obyvateľmi, lebo s rastúcou úrovňou príjmu rastie aj výška poistných príspevkov do fondu zdravotného poistenia.

Poistných fondov môže existovať viacero, len jeden alebo ich úlohu preberá štát - v závislosti od krajiny. Avšak aj tam, kde ich je viac, neexistuje - vzhľadom na štátnu kontrolu - konkurencia v ekonomickom zmysle. Vládne dozorné mechanizmy dohliadajú na fungovanie poistných fondov, ich finančnú stabilitu, transparentnosť a solventnosť. Toto pravidelné monitorovanie síce chráni poistencov pred prípadnými negatívnymi efektmi, na druhej strane si však vyžaduje vyššie administratívne náklady v porovnaní s daňovým modelom financovania.³²

³¹ Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku: *Zdravie je luxus. Vieme ako ho financovať?* Bratislava: HPI, 2008. Str.10

³² Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku: *Zdravie je luxus. Vieme ako ho financovať?* Bratislava: HPI, 2008. Str.13

3.5 Analýza rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

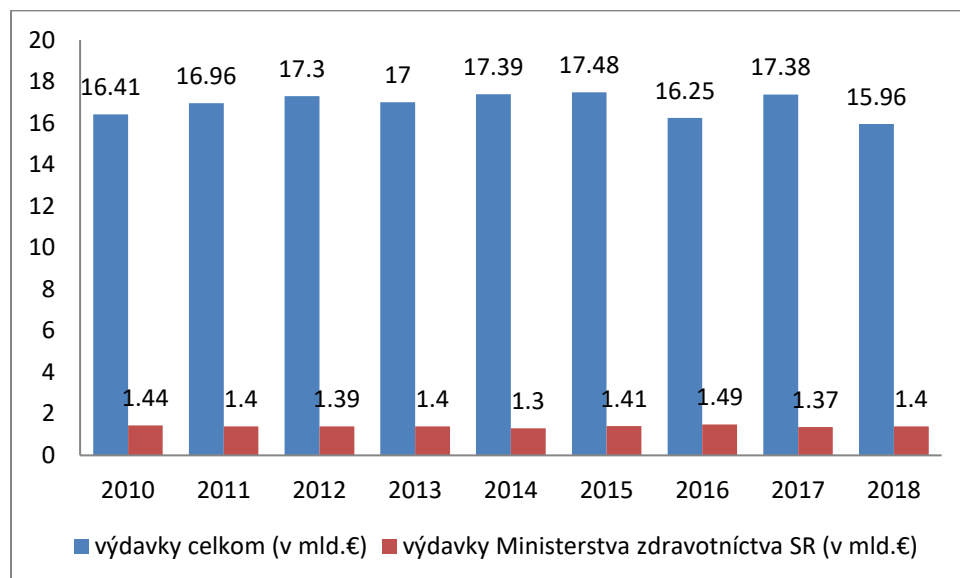
V tejto podkapitole sa budeme venovať analýze Ministerstva zdravotníctva SR. Na začiatok si zoberieme výdavkový stránky rozpočtovej kapitoly. Nasledujúca tabuľka znázorňuje vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, výdavkov vyčlenených pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva zdravotníctva a percentuálny podiel výdavkov, ktoré boli vyčlenené pre Ministerstvo zdravotníctva k celkovým výdavkom. Pre lepšiu prehľadnosť a porovnateľnosť prikladáme aj grafy.

Tabuľka č.2: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v mld. €, vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v mil. € a vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na výdavkoch štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v % za roky 2010 - 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
výdavky celkom (v mld.€)	16.41	16.96	17.3	17	17.39	17.48	16.25	17.38	15.96
Výdavky Ministerstva zdravotníctva SR (v mld.€)	1.44	1.4	1.39	1.4	1.3	1.41	1.49	1.37	1.4
podiel výdavkov (v %)	8.78	8.25	8.03	8.24	7.48	8.07	9.17	7.88	8.77

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

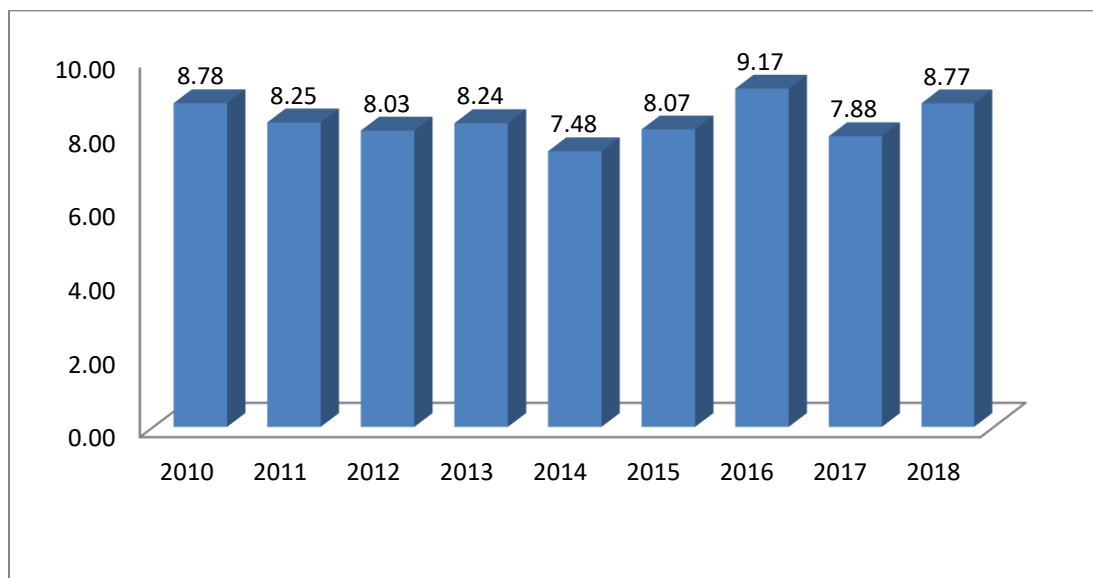
Graf č.1: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v mld. € a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v mld. € za roky 2010 - 2018

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Na grafe je zobrazený vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva SR za roky 2010 až 2018. Môžeme si všimnúť rastúci trend celkových výdavkov v rokoch 2010 až 2015, kde v roku 2015 dosiahlo celkové maximum 17,48 mld. €. Následne celkové výdavky začali klesať na úroveň 15,96 mld. €, kde svetlým bodom bol rok 2017, ktorý dosiahol hodnotu 17,38 mld. €. Čo sa týka výdavkov ministerstva zdravotníctva SR, vidíme, že hodnoty sa pohybujú s malými odchýlkami okolo hodnoty 1,4 mld. €.

Graf č.2: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na výdavkoch štátneho rozpočtu SR v rokoch 2010 – 2018 v %

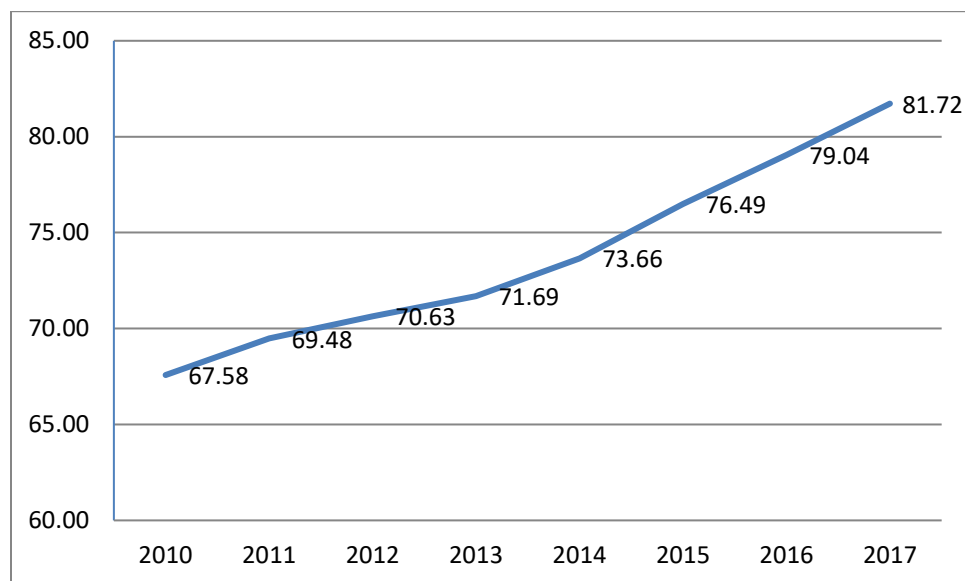

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Z grafu je vidieť že v intervale rokov 2010 až 2014 v priemere ide o klesajú trend, kde v roku 2014 dosiahlo celkové minimum hodnotu 7,48%. Následne do roku 2016 môžeme vidieť opätovný nárast podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva, kde si môžeme všimnúť globálne maximum v roku 2016 hodnotu 9,17%. Následne však podiel medziročne klesol, avšak v roku 2018 opäť narástla úroveň podielu výdavkov vzrástla.

Okrem ukazovateľa podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k celkovým výdavkov štátneho rozpočtu, použijeme aj ukazovateľ podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP. Nasledujú graf predstavuje vývoj HDP v Slovenskej republike počas rokov 2010 až 2017.

Graf č.3: Vývoj HDP Slovenskej republiky za roky 2010 – 2017 v mld. €

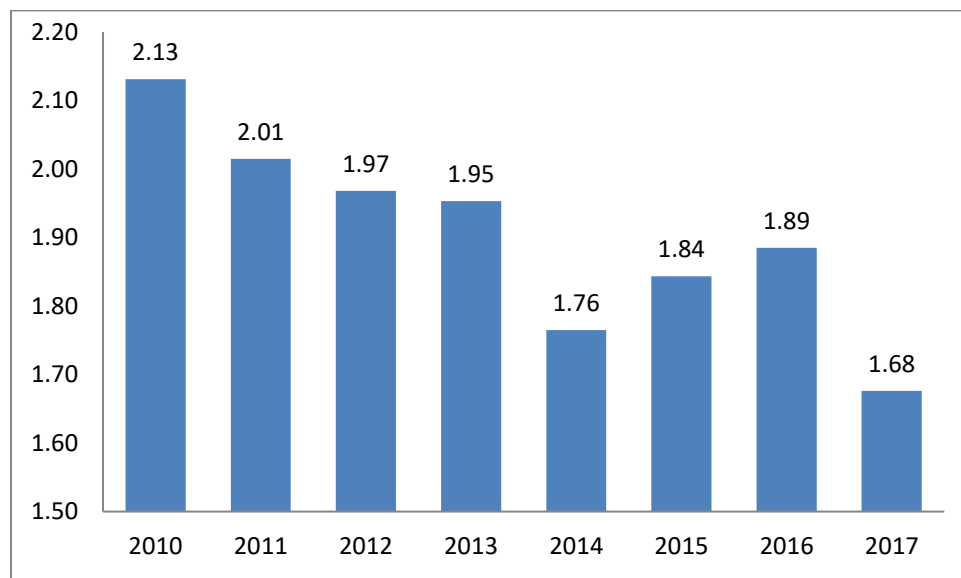

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov Štatistického úradu SR

Na grafe je zobrazený vývoj HDP Slovenskej republiky v časovom horizonte rokov 2010 až 2017, kde si môžeme všimnúť rastúci trend úrovne HDP Slovenskej republiky. HDP SR za zobrazené obdobie rástlo, no ako je zjavne vidieť na grafe, tento medziročný rast nebol príliš vysoký. Môžeme skonštatovať, že ekonomika je rastúca a vláda disponuje dostatočným množstvom finančných prostriedkov na prerozdeľovanie do jednotlivých rezortov, takže má aj dostačujúce prostriedky na financovanie zdravotníctva.

Nasledujúci graf predstavuje ukazovateľ podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky k HDP.

Graf č.4: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva SR k HDP za roky 2010 - 2017
v %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Štatistického úradu SR a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Graf zobrazuje vývoj podielu výdavkov financovaných na zdravotníctvo k HDP za roky 2010 až 2017. Z grafu je vidno, že od roku 2010 až po rok 2014 vidíme pokles úrovne podielu výdavkov na zdravotníctvo k HDP. Kde môžeme vidieť veľkú odchýlku v roku 2014, kde podiel klesol až o 0,19%. V rokoch 2015 a 2016 zasa môžeme vidieť nárast podielu výdavkov na zdravotníctvo avšak tento trend sa opätovne prepadol v roku 2017, kde podiel výdavkov na HDP klesol na úroveň 1,68%, čo je o 0,08% menej ako v roku 2014,

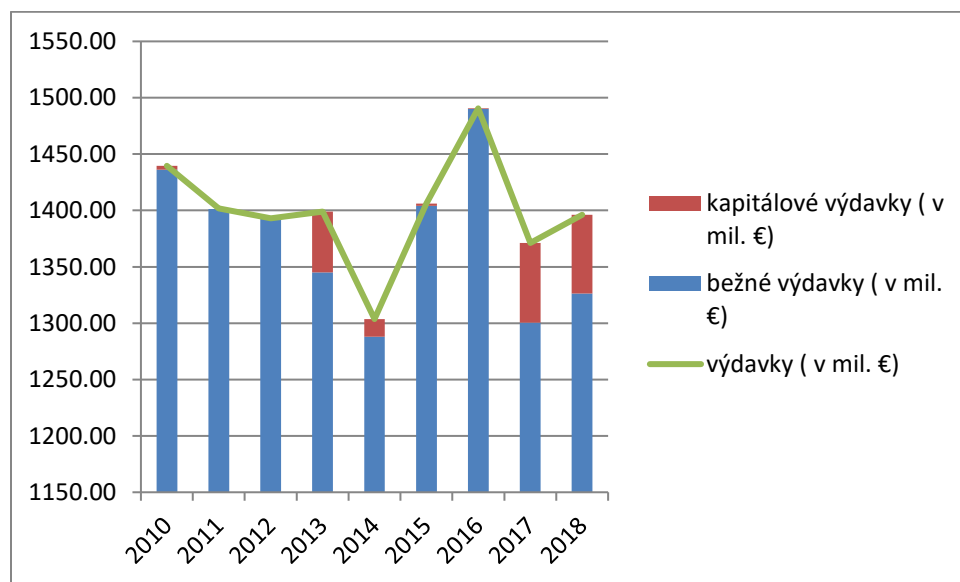
Nasledujúca tabuľka zobrazuje bežné a kapitálové výdavky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky od roku 2010 až po 2018 v miliónoch eur. Z dôvodu lepšej prehľadnosti sme uviedli aj graf.

Tabuľka č. 3: Vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva za roky 2010 – 2018 v mil. €

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
bežné výdavky (v mil. €)	1436.09	1401.40	1392.64	1345.17	1287.99	1404.15	1490.08	1300.44	1326.25
kapitálové výdavky (v mil. €)	3.45	0.50	0.50	53.86	15.67	2.03	0.50	70.74	70.00
výdavky (v mil. €)	1439.53	1401.90	1393.14	1399.02	1303.65	1406.18	1490.58	1371.17	1396.25

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Graf č. 5: Vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva za roky 2010 –2018 v mil. €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

V tabuľke a grafe je zachytený vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva SR za roky 2010 až 2018, ktoré sa členia na dve veľké skupiny a to na bežné a kapitálové. Z grafu vidno, že bežné výdavky majú najväčší podiel na celkových výdavkoch Ministerstva zdravotníctva. Avšak môžeme si všimnúť prudký nárast kapitálových výdavkov a to v rokoch 2013, 2017, a 2018.

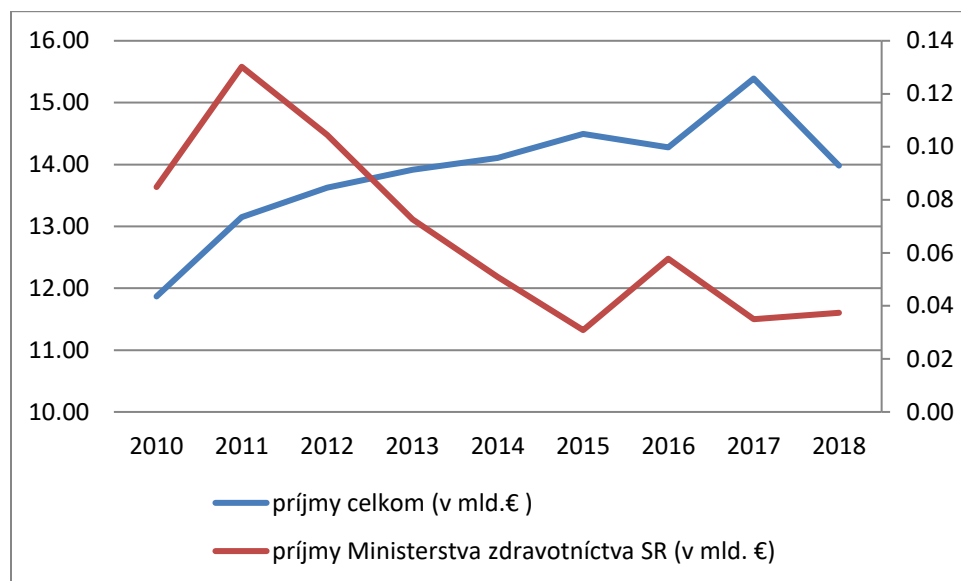
Teraz sa pozrieme na príjmovú stránku danej problematiky. Nasledujúca tabuľka zobrazuje vývoj príjmov rozpočtu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a celkových príjmov štátneho rozpočtu za roky 2010 až 2018 v miliardách eur. Pre lepšiu prehľadnosť opäť uvádzame graf.

Tabuľka č. 4: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva SR za roky 2010 – 2018 v mld. €

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
príjmy celkom (v mld.€)	11.87	13.15	13.62	13.92	14.11	14.49	14.28	15.39	13.98
príjmy Ministerstva zdravotníctva SR (v mld. €)	0.08	0.13	0.10	0.07	0.05	0.03	0.06	0.03	0.04

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Graf č. 6: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva SR za roky 2010 – 2018 v mld. €

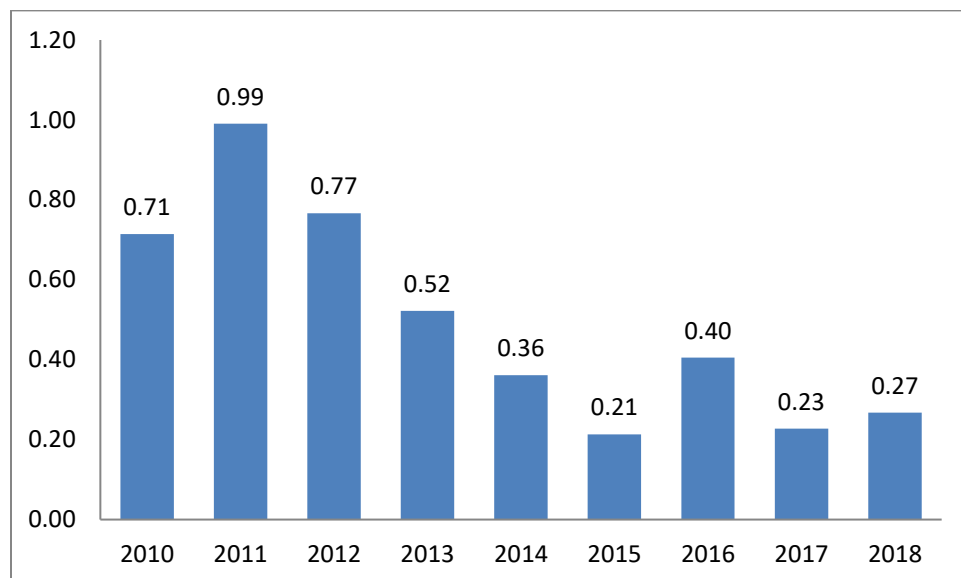

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

V grafe a tabuľke je zobrazený vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva a vývoj celkových príjmov do štátneho rozpočtu. Celkové príjmy v priemere do roku 2017 rastú, následne v roku 2018 zmenili smer a medziročný pokles narástol vo výške 1,41 mld. €. Príjmy Ministerstva zdravotníctva majú do roku 2015 klesajúcu tendenciu. V 2016 nastal medziročný výkyv o 0,03 mld. €. Následne nastal medziročný pokles. V súčasnosti príjmy ministerstva zdravotníctva majú rastúci charakter.

Aj v tomto prípade opäť využijeme podielový indikátor príjmov Ministerstva zdravotníctva k celkovým príjmom štátneho rozpočtu.

Graf č. 7: Vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva SR na príjmoch štátneho rozpočtu SR v rokoch 2010 – 2018 v %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Tento graf nám zobrazuje percentuálny podiel príjmov Ministerstva zdravotníctva SR ku príjmom plynúcich do štátneho rozpočtu. Graf veľmi dobre kopíruje krivku príjmov Ministerstva zdravotníctva SR v absolútnom vyjadrení. Opäť si môžeme všimnúť že v roku 2011 podiel príjmov Ministerstva zdravotníctva SR ku celkovým príjmom bol za sledované časové obdobie historicky najvyšší. Následne sa trend zmenil na klesajúci, kde môžeme vidieť v roku 2015 globálne minimum na úrovni 0,21%.

3.6 Analýza rozpočtovej kapitoly Ministerstva Zdravotníctva Českej Republiky

Nasledujúca podkapitola je venovaná analýze Ministerstva zdravotníctva Českej republiky. Z dôvodu nasledujúcej komparácie, použije rovnaké indikátory ako v predchádzajúcej podkapitole.

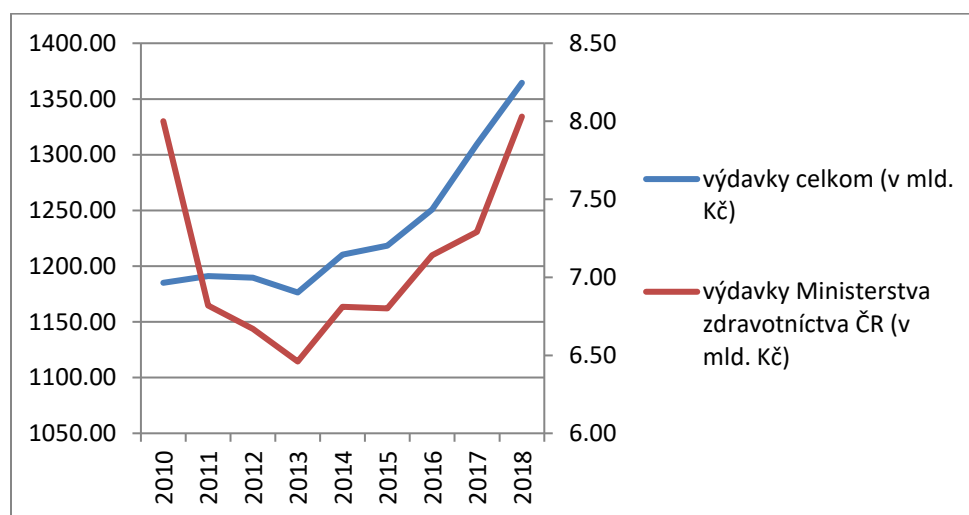
Nasledujúca tabuľka znázorňuje vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky a celkových výdavkov štátneho rozpočtu. Pre lepšiu prehľadnosť prikladáme graf.

Tabuľka č. 5: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 - 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
výdavky celkom (v mld. Kč)	1185.00	1191.00	1189.70	1176.37	1210.24	1218.46	1250.86	1309.27	1364.50
výdavky Ministerstva zdravotníctva ČR (v mld. Kč)	8.00	6.82	6.67	6.46	6.81	6.80	7.14	7.29	8.03

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Graf č. 8: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 - 2018

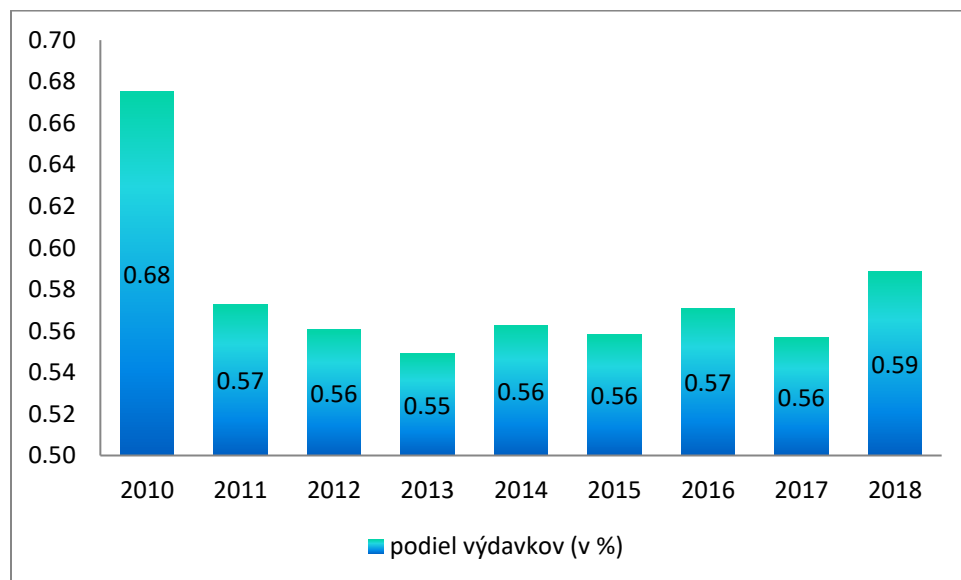

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Vo vyššie uvedenej tabuľke a v grafe uvedený vývoj výdavkov štátneho rozpočtu Českej republiky ako aj vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky počas rokov 2010 až 2018. Z grafu je vidno že celkové výdavky viditeľne rastú počas jednotlivých rokov okrem roku 2013 kde nastal mierny pokles. Keď sa pozrieme na výdavky Ministerstva zdravotníctva ČR môžeme vidieť, že od roku 2010 až po rok 2013 výdavky klesali na hodnotu 6,46 mld. Kč. Následne sa krivka otočila opačným smerom, kde môžeme vidieť opätovný nárast výdavkov Ministerstva zdravotníctva ČR a to na úroveň 8,03 mld. Kč.

Nasledujúci graf predstavuje vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k celkovým výdavkom štátneho rozpočtu počas rokov 2010 až 2018 v percentuálnom vyjadrení.

Graf č. 9: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky na výdavkoch štátneho rozpočtu Českej republiky v rokoch 2010 – 2018 v %

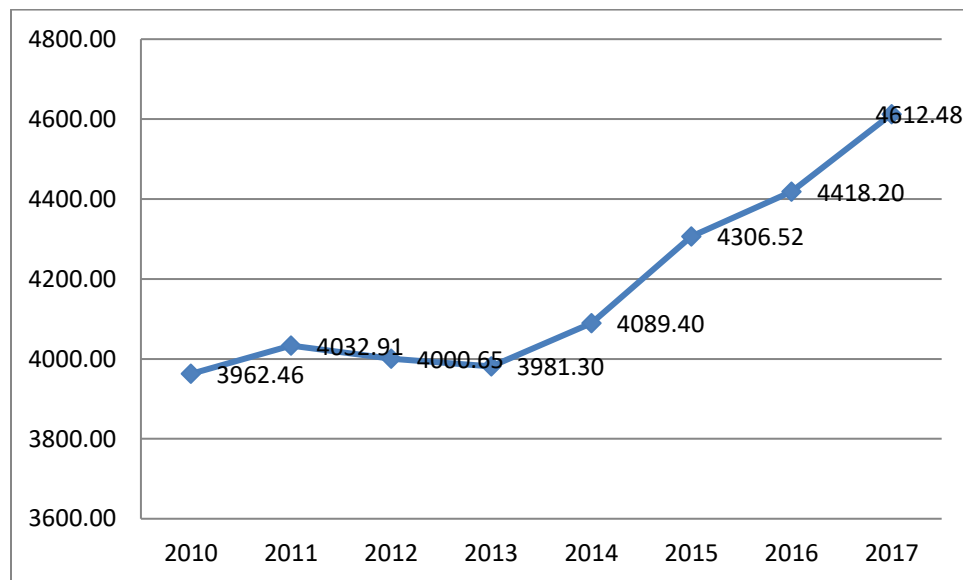
Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Z grafu môžeme vidieť percentuálny podiel výdavkov Ministerstva zdravotníctva ČR ku celkovým výdavkom štátneho rozpočtu. Tu by som rád upozornil na dva roky, a to na roky 2010 a 2018. V absolútnom vyjadrení výdavky Ministerstva zdravotníctva ČR v roku 2018 prevýšili rok 2010 o 0,03 mld. Kč, avšak z percentuálneho pohľadu najviac investovaných finančných prostriedkov bolo napriek tomu v roku 2010. Ostatné roky oscilujú okolo hodnoty 0,56%.

Podiel výdavkov k celkový výdavkov štátneho rozpočtu predstavuje jeden zo spôsobov, na základe ktorých môžeme posúdiť vládne financovanie rozpočtovej kapitoly. Ďalší spôsob je porovnanie výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP a vyjadriť ich ako percentuálny podiel.

Nasledujúci graf nám zobrazuje vývoj HDP Českej republiky za roky 2010 až 2017.

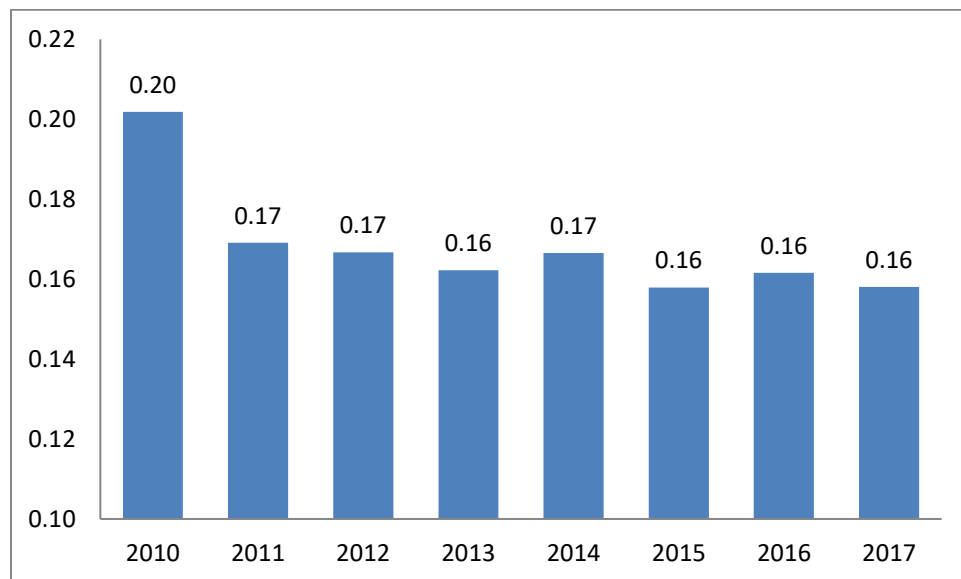
Graf č. 10: Vývoj HDP Českej republiky za roky 2010 – 2017 v mld. Kč

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajom z Českého statistického úradu

Na tomto grafe môžeme vidieť vývoj HDP v Českej republike. V podstate ide o rastúci trend vývoja HDP, kde jeho maximálna hodnota za sledované obdobie je v roku 2017, ktorá dosiahla úroveň 4612,48 mld. Kč. Dôsledkom toho by vláda mala mať dostatok prostriedkov na prerozdelenie jednotlivým kapitolám štátneho rozpočtu. Na grafe takisto môžeme zaznamenať mierny pokles v rokoch 2012 a 2013.

Graf č. 11: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky k HDP za roky 2010 - 2017 v %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a Českého statistického úradu

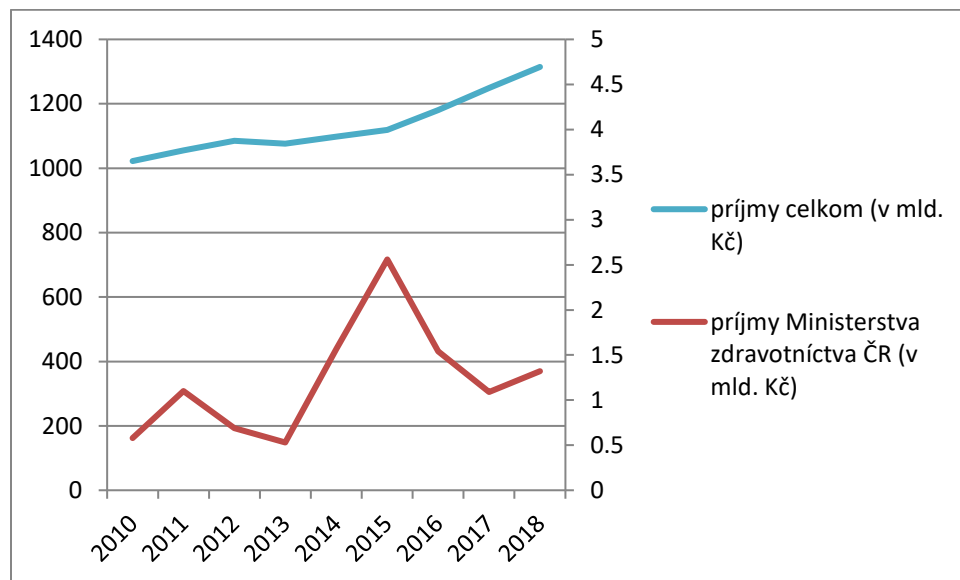
Na grafe je zobrazený vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky k HDP za roky 2010 až 2017. Vidieť že podiel výdavkov na zdravotníctvo k HDP v rokoch 2011 až 2017 osciluje okolo hodnoty 0,17%. Najväčší podiel sme zaznamenali v roku 2010, kde podiel výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP dosiahol maximálnu úroveň 0,20%. Opäť ako v minulom prípade, aj teraz sa pozrieme na príjmy ktoré plynú do Ministerstva zdravotníctva. Nasledujúca tabuľka nám znázorňuje vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky, príjmy do štátneho rozpočtu a podiel týchto dvoch veličín. Z dôvodu lepšej prehľadnosti uvádzame grafy.

Tabuľka č. 6: Vývoj príjmov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 - 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
príjmy celkom (v mld. Kč)	1022.22	1055.7	1084.7	1076.37	1098.24	1118.46	1180.86	1249.27	1314.5
príjmy Ministerstva zdravotníctva ČR (v mld. Kč)	0.58	1.1	0.69	0.53	1.57	2.56	1.54	1.09	1.32
podiel príjmov (v %)	0.06	0.10	0.06	0.05	0.14	0.23	0.13	0.09	0.10

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Graf č. 12: Vývoj príjmov štátneho rozpočtu Českej republiky v mld. Kč a vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky v mld. Kč za roky 2010 - 2018

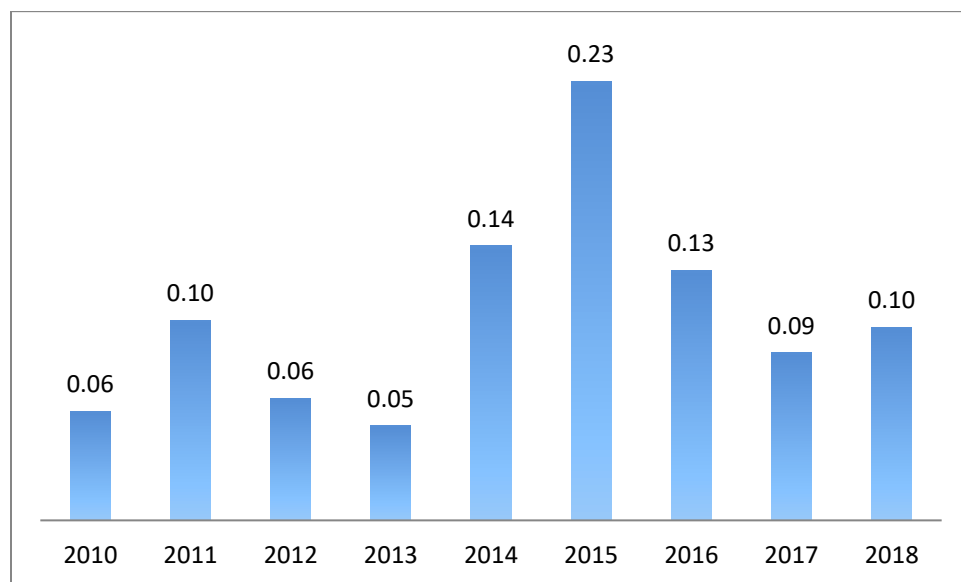

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Na grafe môžeme vidieť, že za celé sledované obdobie celkové príjmy do štátneho rozpočtu majú rastúcu tendenciu. Ak sa pozrieme na výdavky Ministerstva zdravotníctva ČR vidíme

najväčší rast príjmov v období 2014 až 2015, kde roku 2015 dosiahlo maximálnu hodnotu 2,56 mld. Kč. Následne nastal pokles v rokoch 2016 a 2017 na úroveň 1,09 mld. Kč a opätovne v roku 2018 nastal mierny nárast príjmov Ministerstva zdravotníctva na hodnotu 1,32 mld. Kč.

Graf č. 13: Vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky na príjmoch štátneho rozpočtu Českej republiky v rokoch 2010 – 2018 v %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Tento graf nám znázorňuje vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva ČR k príjmom štátneho rozpočtu za obdobie 2010 až 2018. Môžeme si všimnúť rok 2013, kde podiel príjmov ku celkovým príjmom bol najnižší počas sledovaného obdobia, jeho úroveň dosiahla 0,05 %. V roku 2015 opätovne prudko narástol tento podiel o 0,18%, kde počas rokov opäť klesol a v súčasnosti podiel príjmov Ministerstva zdravotníctva ČR k príjmom štátneho rozpočtu je na úrovni 0,10%.

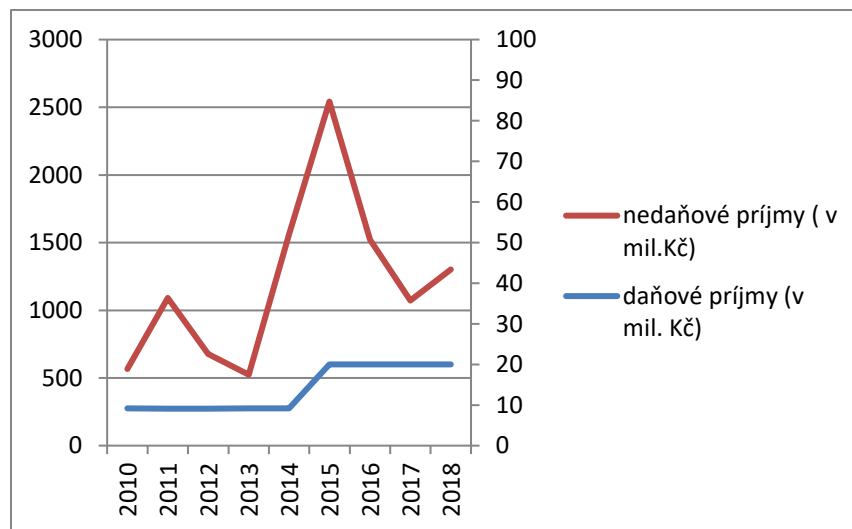
Tabuľka č. 7 je zameraná na vývoj daňových a nedaňových príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky za roky 2010 až 2018. Pod tabuľkou sa nachádza aj graf zameraný tento problematike.

Tabuľka č. 7: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky za roky 2010 –2018 v mil. Kč

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
daňové príjmy (v mil. Kč)	9.2	9.1	9.1	9.2	9.2	20	20	20	20
nedaňové príjmy (v mil.Kč)	566.56	1091.33	677.30	523.86	1560.76	2542.01	1520.36	1072.52	1302
príjmy celkom (v mil. Kč)	575.76	1100.43	686.40	533.06	1569.96	2562.01	1540.36	1092.52	1322

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Graf č. 14: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva Českej republiky za roky 2010 –2018 v mil. Kč

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018

Z grafu a tabuľku môžeme vidieť vývoj daňových a nedaňových príjmov Ministerstva zdravotníctva ČR. Ak sa najprv pozrieme na nedaňové príjmy, vidíme tu nárast v roku 2015, kde nedaňové príjmy dosiahli maximálnu hodnotu vo výške 2542,01 mil. Kč. Následne začali klesať a v roku 2017 dosiahli úroveň 1072,52 mil. Kč. V súčasnosti nedaňové príjmy opäť začali narastať na úroveň 1302 Kč. Keď sa pozrieme na vývoj daňových príjmov, môžeme si všimnúť že ich priebeh je kľzavo rastúci, kde v roku 2015 daňové príjmy vzrástli z pôvodných 9,2 mil. Kč na 20 mil. Kč.

4. Diskusia

Táto kapitola je zameraná na analýzu a komparáciu financovania Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a Českej republiky. Z dôvodu rozdielnej meny oboch krajín, sme všetky číselné dáta Českej republiky premenili aktuálnym kurzom ktorý je v aktuálnom čase 1 EUR = 25,34 CZK. Tento kurz sme získali z webovej stránky Národnej banky Slovenska.

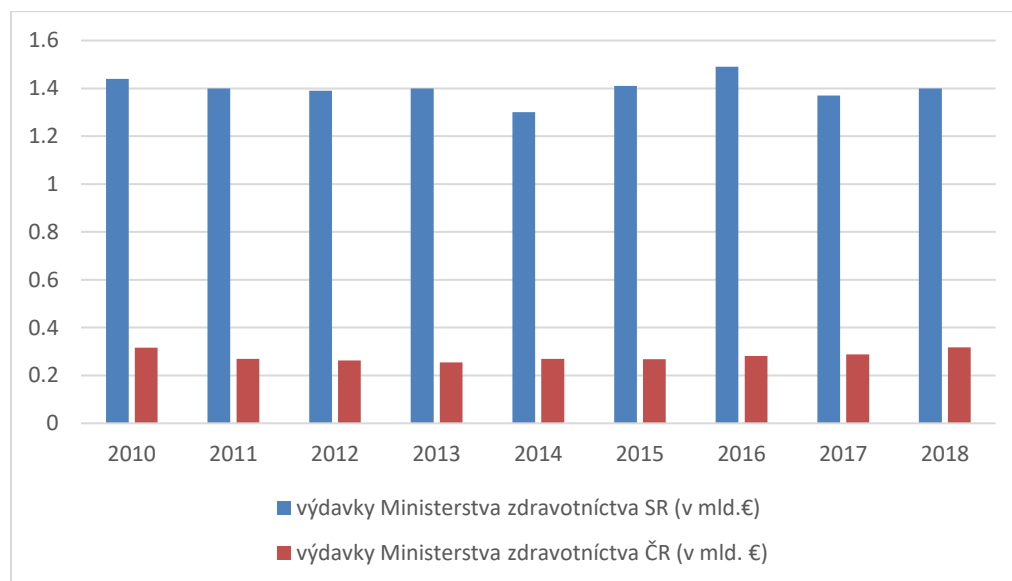
Nasledujúca tabuľka sa venuje komparácii výdavkov štátneho rozpočtu a výdavkov Ministerstva zdravotníctva u nás a v Českej republike. Pre lepšiu prehľadnosť prikladáme graf.

Tabuľka č. 8: Vývoj výdavkov štátneho rozpočtu v SR a ČR a vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
výdavky celkom ČR (v mld. €)	46.76	47.00	46.95	46.42	47.76	48.08	49.36	51.67
výdavky celkom SR (v mld.€)	16.41	16.96	17.3	17	17.39	17.48	16.25	17.38
výdavky Ministerstva zdravotníctva SR (v mld.€)	1.44	1.4	1.39	1.4	1.3	1.41	1.49	1.37
výdavky Ministerstva zdravotníctva ČR (v mld. €)	0.32	0.27	0.26	0.25	0.27	0.27	0.28	0.29

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Graf č. 15: Vývoj výdavkov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018

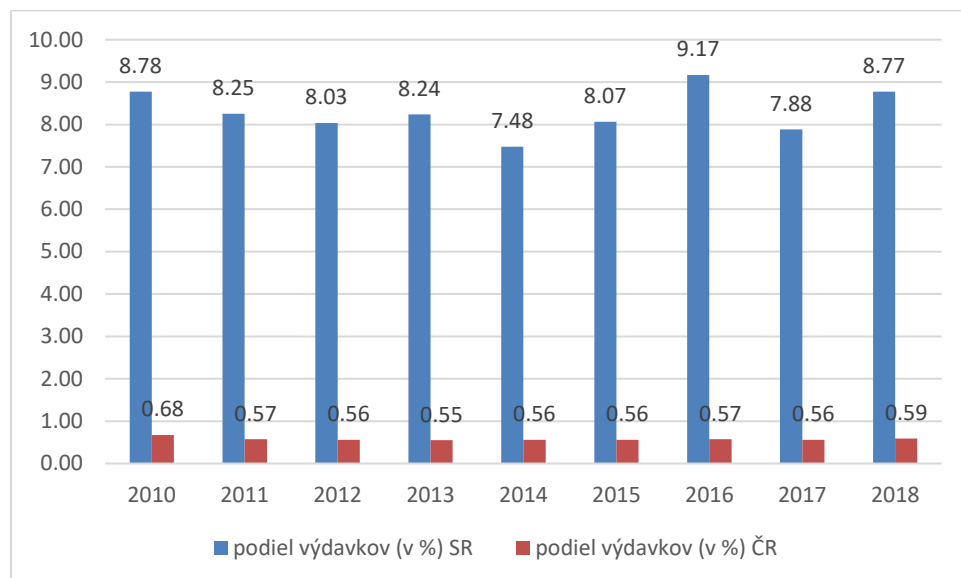

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Tento graf predstavuje porovnanie výdavkov Ministerstva zdravotníctva v Slovenskej a Českej republike za roky 2010 až 2018. Ako si môžeme všimnúť, výdavky Ministerstva zdravotníctva v Slovenskej republike sú niekoľko krát vyššie ako výdavky Ministerstva zdravotníctva v Českej republike. Z tabuľky č. 8 môžeme taktiež vidieť že celkové výdavky štátneho rozpočtu sú naopak niekoľko krát vyššie v Českej republike.

Nasledujúci graf sa venuje analýze podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a Českej republiky.

Graf č. 16: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva SR a ČR na príjmoch štátneho rozpočtu Českej republiky a Slovenskej republiky v rokoch 2010 – 2018 v %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Na tomto grafe si môžeme všimnúť percentuálny podiel výdavkov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010 až 2018. Zatiaľ čo Ministerstvo zdravotníctva SR má percentuálny podiel v priemere vo výške 8% ročne, v Českej republike táto hodnota osciluje v priemere 0,57% ročne.

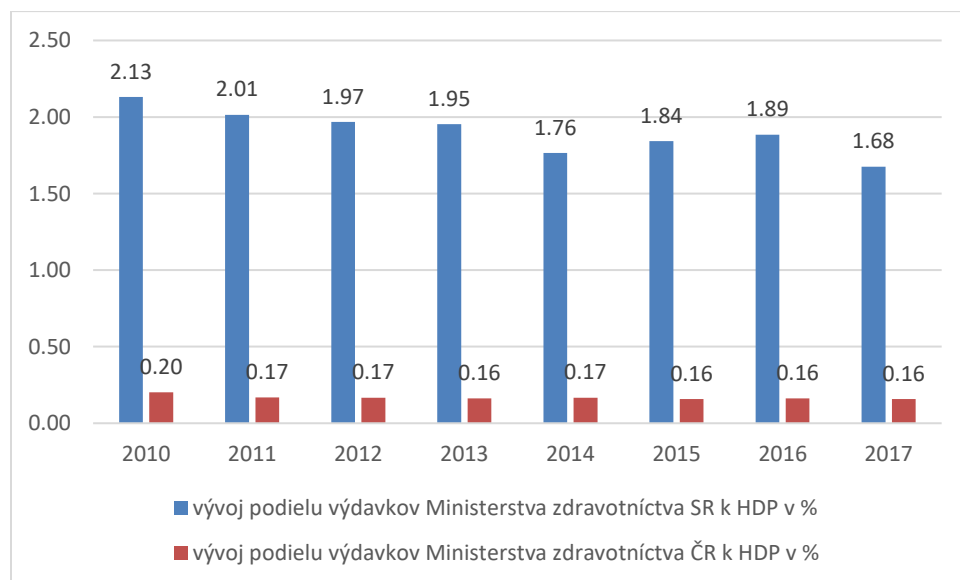
Nasledujúca tabuľka zobrazuje HDP a podiel výdavkov Ministerstva zdravotníctva v oboch krajinách. Z dôvodu lepšej prehľadnosti uvádzame graf.

Tabuľka č. 9: Vývoj HDP v SR a ČR za roky 2010-2017 v mld. € a vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP v SR a ČR za roky 201-2017 v %

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
HDP SR (v mld. €)	67.58	69.48	70.63	71.69	73.66	76.49	79.04	81.72
HDP ČR (v mld. €)	156.37	159.15	157.88	157.12	161.38	169.95	174.36	182.02
vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva SR k HDP v %	2.13	2.01	1.97	1.95	1.76	1.84	1.89	1.68
vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva ČR k HDP v %	0.20	0.17	0.17	0.16	0.17	0.16	0.16	0.16

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018, Český statistický úrad, Štatistický úrad SR a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Graf č. 17: Vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP v SR a ČR za roky 201-2017 v %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Tento graf nám predstavuje vývoj podielu výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP v SR a ČR. Na základe grafu č.17 môžeme skonštatovať, že aj podiel výdavkom k HDP je markantný. V Slovenskej republike tento podiel predstavuje v priemere 1,80 %, zatiaľ čo v Českej republike podiel výdavkov Ministerstva zdravotníctva k HDP je v priemere na úrovni 1,6%. Na základe tabuľky č.9 vidíme, že HDP v Českej republike je niekoľko násobne vyššie ako v Slovenskej republike.

Nasledujúca tabuľka analyzuje príjmový stránky skúmanej problematiky. Zobrazuje príjmy štátneho rozpočtu a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a Českej republiky. Prikladáme aj graf z dôvodu lepšej prehľadnosti.

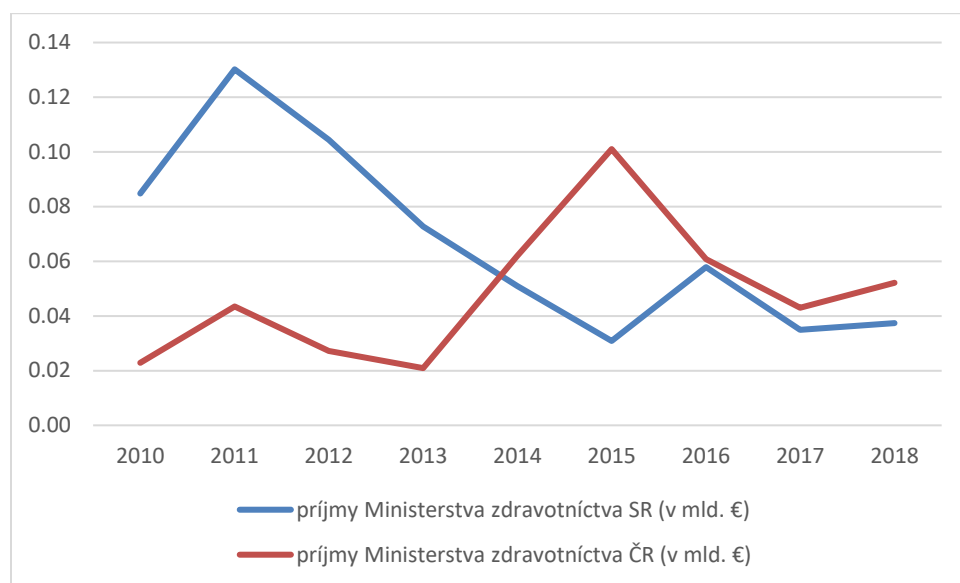
i.

Tabuľka č. 10: Vývoj príjmov štátneho rozpočtu v SR a ČR a vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018 v mld. €

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
príjmy celkom (v mld.€) SR	11.87	13.15	13.62	13.92	14.11	14.49	14.28	15.39
príjmy celkom (v mld. €) ČR	40.34	41.66	42.81	42.48	43.34	44.14	46.60	49.30
príjmy Ministerstva zdravotníctva SR (v mld. €)	0.08	0.13	0.10	0.07	0.05	0.03	0.06	0.03
príjmy Ministerstva zdravotníctva ČR (v mld. €)	0.02	0.04	0.03	0.02	0.06	0.10	0.06	0.04

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Graf č. 18: Vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010-2018 v mld. €

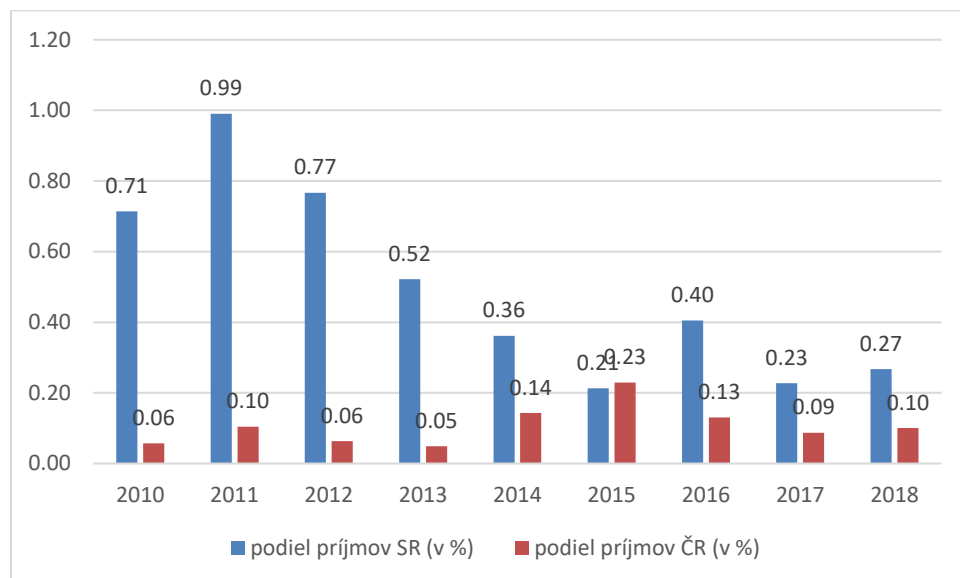

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete:< <http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Na grafe č.18 si môžeme všimnúť vývoj príjmov Ministerstva zdravotníctva v SR a ČR za roky 2010 až 2018. Počas sledovaného obdobia vidíme, že do roku 2014 príjmy Ministerstva zdravotníctva SR prevažovali príjmy Ministerstva zdravotníctva v ČR. Následne od tohto roku sa vývoj príjmov zmenil a viac financií zo štátneho rozpočtu začalo prúdiť do Ministerstva zdravotníctva ČR. Na základe tabuľky č. 10 opäť vidíme, že celkové príjmy do štátneho rozpočtu v ČR sú niekoľko násobne vyššie ako v Slovenskej republike.

Na nasledujúcom grafe môžete vidieť porovnanie percentuálneho podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva k príjmom plynúcich do štátneho rozpočtu.

Graf č. 19: Vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva k celkovým príjmom štátneho rozpočtu v SR a ČR za roky 2010-2018 v %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Zákona o štátnom rozpočte Českej republiky za roky 2010-2018 a www.rozpocet.sk. 2018. Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <<http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>>

Tento graf nám predstavuje vývoj podielu príjmov Ministerstva zdravotníctva k príjmom štátneho rozpočtu v SR a ČR za roky 2010 až 2018. Z predchádzajúceho grafu sme zistili že v od roku 2014 viac finančných prostriedkov putovalo do Ministerstva zdravotníctva ČR. Avšak ak sa na to pozrieme z hľadiska podielu príjmov, napriek tomu podielovo viac peňažných prostriedkov bolo vyčlenených do Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky s výnimkou roku 2015, kde podiel príjmov vybranej kapitoly bol o 0,02% vyšší v ČR ako v SR.

Záver

V bakalárskej práci sme si stanovili viaceré ciele, z ktorých prvý bolo priblíženie kľúčových pojmov, potrebných na zvládnutie danej problematiky. Nasledujúcim cieľom bolo definovanie rozpočtovej a fiškálnej politiky, ich podstata, ciele, vzájomné vzťahy a vymedzenie ich spoločných a rozdielnych prvkov. Tiež sme venovali pozornosť aj nástrojom ktoré obe politiky používajú. Ďalej definujeme štátny rozpočet, dôležitosť a význam štátneho rozpočtu a následne sme vymedzili jeho funkcie. V priebehu tvorby práce sme pochopili že na štátny rozpočet sa môžeme pozerat' z rôznych uhlov pohľadu a na základe toho sa jeho podstata mení.

Pozornosť tiež bola venovaná príjmom a výdavkom štátneho rozpočtu, vysvetlili sme si čo je verejný rozpočet resp. verejné rozpočty a zadefinovali sme si jeho funkcie. Pokračovali sme definovaním rozpočtových a príspevkových organizácií a poukázali sme na rovnaké a rozdielne črty týchto organizácií. Na záver teoretickej časti sme sa venovali rozpočtovej klasifikácii, ktorá slúži pre lepšiu transparentnosť príjmov a výdavkov rozpočtov verejnej správy. Vďaka nej môžeme triediť verejné príjmy a výdavky verejných rozpočtov v každej etape tvorby rozpočtu.

Praktická časť bakalárskej práce predstavuje tretia kapitola, ktorá má názov „Výsledky práce“. V úvode tejto kapitoly sme sa venovali zdravotnej politike a spôsobu financovania zdravotnej starostlivosti. Problematiku sme sa snažili analyzovať na základe niekoľkých ukazovateľov, ktoré bezprostredne súvisia s hospodárením štátneho rozpočtu, ako aj hospodárením a finančným zabezpečením kapitoly Ministerstva zdravotníctva vo vybraných krajinách, konkrétne v našom prípade v Slovenskej republike a v Českej republike. Týmto sme sa snažili o dosiahnutie ďalšieho cieľa práce, ktorým bolo prepojenie teórie a praxe.

V štvrtej kapitole s názvom „Diskusia“ sme sa venovali nášmu hlavnému cieľu a to „analýza rozpočtu rozpočtovej kapitoly Ministerstva zdravotníctva v Slovenskej a Českej republike“. Informácie, ktoré sme získali z predchádzajúcej kapitoly sme následne porovnali aby sme vytvorili komplexný pohľad na danú problematiku.

Všetky ciele ktoré sme si stanovili, sme definovali v kapitole s názvom „Ciele a metódy skúmania“. Obsahom tejto kapitoly je aj metodika skúmania, ktorú sme použili v bakalárskej práci.

Na základe dát ktoré sme získali, môžeme vyvodit' nasledujúci záver. Podľa nami vykonanej analýzy, vo zvolených štátoch, môžeme skonstatovať, že výdavky zo štátneho rozpočtu, ktoré boli stanovené pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva zdravotníctva, sú v Slovenskej republike

niekoľkonásobne vyššie ako v Českej republike. Zároveň, ak vezmeme do úvahy percentuálny ukazovateľ výdavkov kapitoly Ministerstva zdravotníctva k celkovým výdavkom štátneho rozpočtu, môžeme zaznamenať viacnásobný rozdiel medzi Ministerstvom zdravotníctva v Slovenskej republike a v Českej republike aj napriek tomu že celkové výdavky štátneho rozpočtu v Českej republike prevyšujú výdavky v Slovenskej republike. Podobnú situáciu môžeme pozorovať aj pri analýze percentuálneho podielu výdavkov kapitoly Ministerstva zdravotníctva k HDP, kde opakovane môžeme skonštatovať, že väčší podiel výdavkov danej kapitoly je v Slovenskej republike.

V prípade problematiky príjmovej stránky môžeme skonštatovať nasledujúce skutočnosti. Od roku 2014 príjmy kapitoly Ministerstva zdravotníctva Českej republiky prerástli príjmy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Ale ak vezmeme do úvahy na percentuálny podiel príjmov nami skúmanej kapitoly k celkovým príjmom plynúcich do štátneho rozpočtu, opäť môžeme vyvodiť záver, že podiel príjmov Ministerstva zdravotníctva v Slovenskej republike je vyšší ako v Českej republike. Daný podiel naznačuje, že rezort zdravotníctva Českej republiky jednoznačne nepatrí medzi priority danej vlády. Je len otázkou času, ako dlho sa bude tolerovať neadekvátnosť zabezpečenia takého významného sektora, akým je zdravotníctvo.

Zoznam použitej literatúry

1. LISÝ, J., et al. 2007. *Ekonomía v novej ekonomike. 2. prepracované a doplnené vyd.* Bratislava: Iura Edition, 2007. 634 s. ISBN 978-80-8078-164-4.
2. HONTYOVÁ, K. 2005. *Štátny rozpočet, mena a medzinárodné ekonomické vzťahy. 2. vyd.* Bratislava: Iura Edition, 2005. 115 s. ISBN 80-8078-037-4.
3. KOZOVSKÝ, D. 2013. *Teória a prax rozpočtovej politiky, Vybrané otázky a problémy.* Sládkovičovo: Vysoká škola v Sládkovičove. 2013. 403 s. ISBN 987-80-89267-97-2.
4. BELIČKOVÁ, K. a kol. 2010. *Rozpočtová teória, politika a prax.* Bratislava: Iura Edition, 2010. 342 s. ISBN 978-80-8078-335-8.
5. Zákon č. 523/2004 Z. z. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
6. STANEK, V. 2005 *Ekonomika zdravotníctva.* Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2005. 224 str. ISBN 80-22519-96-0.
7. WEIBL, A., CHMELÍK, B. 2002. *Ekonomika v zdravotníctve.* Bratislava: SAP, 2002. 48 str. ISBN 80-8910-412-6.
8. MURGAŠ, M., KUVÍKOVÁ, H. 1998. *Manažment zdravotníctva.* Banská Bystrica: TRIAN, 1998. 128 str. ISBN 80-967730-2-X.
9. STREDOEURÓPSKY INŠTITÚT PRE ZDRAVOTNÚ POLITIKU. 2008. *Zdravie je luxus. Vieme ako ho financovať?* Bratislava: HPI, 2008. 64 str. ISBN 978-80-969907-1-9.
10. ROZPOČET SR. 2018. *Prehľad schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu*[online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné na internete: <http://rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>.
11. ŠSTATISTICKÝ ÚRAD SR. 2018. *Vývoj HDP, In. Produkty, Archív.* [online]. Dostupné na internete: https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/informationmessages/inf_sprava_detail/4bea4803-141b-4096-9964-0e3676e8f64c!/ut/p/z1/rVPBdqowEP2WLRqMM5CQhGWkFfFZ20Ipms076MPKs6AVDm3_oV33LgQ7Glnk5Mz997MzJ2AhjnoMm3yl7TOd2X6au4LzX8_ikAOh5ZCHE4pBpNf0WzsjWw_diA5BchZeIvBk3rwwwmzkDmgTXoUPdjKZb53E96PTNqzZTTlNqJ15HcA9Im8IxCDWRQjPkcYIR75nq_GTEwR5dR3MFDjOHQfKUVFO_n3_MjHM6HwMn5Hgd_iG4Dunv8zaNCrst7XG1jsllW6ldX2GvNyyTsUxsWmzEi1P6TN5zU2VVZvzc

[mWWcokUmIxa0kYupy4LmcEM8oFz-Sas1Uru1_lf2BxETrp2xPdPeWkfa_HyD4N3bdrutMMvw9gzIyqLSxMq-Jsq5aApMmzd4jL1oBXiL44yTHCBHS-LAbvq2KAAyEFUiEks5nLHUrbL5n_fXvTyvi-K-vso4b5Txpv9O3DnXf3YspO6w1pFWF-EXVfxP-jkPSTbMPb9c1wRvxEVurq6h9ow8-W/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/](#)>.

12. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. 2015. Vývoj HDP. In Databáze, registry. [online].
Dostupné na internete: <<http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu>>.
13. 487/2009 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2010.
14. 433/2010 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2011.
15. 455/2011 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2012.
16. 504/2012 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2013.
17. 475/2013 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2014 a o změně zákona č. 504.
18. 345/2014 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2015.
19. 400/2015 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2016.
20. 457/2016 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2017.
21. 474/2017 Sb. - Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2018.